

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1974-1975

6 MEI 1975

ONTWERP VAN DECREET
houdende de subsidieregeling
voor de Nederlandstalige dramatische kunst
VERSLAG
namens de Commissie voor culturele promotie
en het cultureel patrimonium
uitgebracht door de heer H. ADRIAENSENS

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft het vraagstuk van de subsidieregeling voor de Nederlandstalige toneelkunst gedurende 10 vergaderingen grondig besproken.

Eén van deze vergaderingen, namelijk die van dinsdag 21 januari 1975, was gewijd aan een hoorzitting waarop evenveel afgevaardigden werden uitgenodigd om de Raad van Advies voor de Nederlandstalige dramatische kunst als om de Vereniging voor Theaterdirecteurs te vertegenwoordigen.

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer J. Van Elewycq.

Vaste leden : de heren :

M. Coucke, O. De Mey, J. De Seranno, R. Lecluyse, M. Smeers,
juffrouw R. Steyaert, de heren F. Vangronsveld, A. Verbist,
G. Verhaegen, F. Wijnen;
H. Adriaensens, B. Cools, E. Coppens, A. De Rore, J. Van Elewycq;
F. Blancquaert, A. De Beul, G. Van In, O. Van Ooteghem;
L. De Grève, S. Février, E. Flamant, Jos Daems.

Plaatsvervangers : de heren :

B. Bode, F. De Bondt, M. Dewulf, H. Suykerbuyk, A. Vandenabeele;
mevrouw J. Adriaensens, de heren P. Ghysbrecht, D. Van Daele;
L. Claes, E. Raskin;
F. Boey, P. De Clercq.

Zie :

97 (1974-1975) :

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 tot 6 : Amendementen

Bij uw Commissie werden de volgende stukken ingediend :

Zitting 1971-1972

- 27 — Nr. 1 Voorstel van decreet J. Van Elewyck 24.03.1972
houdende de toelage- F. Grootjans
regeling voor de Ne- H. Schiltz
derlandstalige drama-
tische kunst
- 27 — Nr. 2 Amendementen A. De Beul 21.06.1972

Buitengewone Zitting 1974

- 27 — Nr. 1 Voorstel van decreet J. Van Elewyck 21.05.1974
(omslag) houdende de toelage- F. Grootjans
regeling voor de Ne- A. De Beul
derlandstalige drama-
tische kunst

Zitting 1974-1975

- 97 — Nr. 1 Ontwerp van decreet Regering 13.12.1974
houdende de subsidieregeling voor de
Nederlandstalige drama-
tische kunst
- Nr. 2 Amendementen J. Van Elewyck 12.02.1975
- Nr. 3 Amendementen Regering 13.02.1975
- Nr. 4 Amendementen L. Niemegeers 17.02.1975
- Nr. 5 Amendementen J. Ramaekers 5.03.1975
D. Van Daele
H. Adriaensens
- Nr. 6 Amendementen Regering en 15.04.1975
Commissie
- Subamendementen op A. De Beul 15.04.1975
amendementen van J. Van Elewyck
Regering en J. Van Elewyck
Commissie A. De Beul
L. De Grève

HISTORISCH OVERZICHT

Op 24 maart 1972 dienden de heren J. Van Elewyck, F. Grootjans en H. Schiltz een voorstel van decreet in houdende de toelageregeling voor de Nederlandstalige dramatische kunst.

Op 13 december 1974 diende de Regering op haar beurt een ontwerp van decreet houdende de subsidieregeling voor de Nederlandstalige dramatisch kunst in.

De vorige Minister van Nederlandse Cultuur had reeds op 11 oktober 1972 om het advies van de Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, verzocht en dit advies werd op 9 november 1972 gegeven. Voor het advies zelf verwijzen wij naar het gedrukt stuk 97 (1974-1975) — Nr. 1.

Het voorstel van decreet houdende de toelageregeling voor de Nederlandstalige dramatische kunst, vervallen ingevolge de ontbinding van de Kamers en van de Cultuurraden op 31 januari 1974, werd op 21 mei 1974 opnieuw aanhangig gemaakt bij de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, op grond van artikel 2, le lid, van het decreet van 21 juni 1972 betreffende de gevolgen van een vernieuwing van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap ten aanzien van de bij de Cultuurraad aanhangige ontwerpen en voorstellen van decreet.

Dit voorstel van decreet werd samen met het ontwerp van decreet houdende de subsidieregeling voor de Nederlandstalige dramatische kunst in commissie behandeld. Het ontwerp van decreet diende als basis voor de bespreking in uw Commissie.

Toelichting van de Minister van Nederlandse Cultuur

De Minister heeft erop gewezen dat de jongste jaren de professionele dramatische kunst in Vlaanderen een sterke uitbreiding heeft genomen. Zij deelde mede dat diverse nieuwe initiatieven werden genomen, die hebben aange-toond dat de behoefte aan een professionele dramatische kunst op hoog niveau zeer sterk wordt gevoeld.

Deze initiatieven, aldus de Minister, waren uiteraard slechts mogelijk door de subsidiëring van sommige steden en gemeenten, provincies en het Rijk. Zij herinnerde eraan dat de subsidiëring door het Rijk geregeld wordt door het koninklijk besluit van 18 februari 1964 en momenteel dank zij dit koninklijk besluit door het Rijk een 6-tal grotere gezelschappen, 10 kamertheaters en een 5-tal experimentele groepen gesubsidieerd worden. Het koninklijk besluit van 1964 legt evenwel slechts enkele algemene principes voor subsidiëring vast. Hoofdzakelijk werd getracht om op basis van het advies van de Raad van Advies voor de Nederlandstalige Dramatische Kunst, de kredieten die ieder jaar ter bevordering van de dramatische kunst werden uitgetrokken, rechtvaardig over de verschillende gezelschappen te verdelen.

De toelage die door dit koninklijk besluit aan de professionele toneelgezelschappen wordt toegekend blijft evenwel facultatief. Het facultatief blijven van de toelage — aldus de Minister — houdt nog steeds een ernstig nadeel in zowel voor de bestaanszekerheid van de acteurs als voor de verdere evolutie van het beroepstoneel. Het is ontegensprekelijk zo dat onze huidige gezelschappen moeilijkheden kennen die hun verdere ontplooiing in de weg staan en die hun beletten hun maatschappelijke functie waar te maken, die een eeuwenoude traditie heeft uitgestippeld. Subsidiëringsregels alleen vormen hiertoe uiteraard geen waarborg, maar zij leggen wel de basis om deze moeilijkheden uit de weg te ruimen. De Minister zette tevens uiteen dat het ontwerp van decreet in de erkenning van vier soorten van instellingen voorziet; nl. de instellingen die beschikken over een groot gezelschap, die ten minste 12 verschillende toneelproducties per jaar kunnen brengen en ook over een vaste schouwburg beschikken; de grote gezelschappen, die ten minste 8 verschillende toneelproducties per jaar brengen, maar die niet over een vaste schouwburg beschikken; de zgn. kamertheaters, en tenslotte de instellingen voor dramatische kunst waarvan de activiteiten een tijdelijk en/of experimenteel karakter hebben. Deze instellingen kunnen dan erkend worden als instellingen voor dramatische kunst van het type A, B, C of D.

Om voor erkenning in aanmerking te worden genomen moeten de instellingen voor dramatische kunst onder beheer staan van een provincie, een gemeente, de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie, een instelling van openbaar nut of een vereniging zonder winstoogmerk. De formules van de concessie werd bewust uitgesloten.

Het artistiek beleid van de instellingen voor dramatische kunst dient te worden gevoerd door een directeur bijgestaan door een Commissie van Advies samengesteld, in onderling overleg, door de inrichtende rechtspersoon, de bevoegde Minister en de subsidiërende overheid. De leden van de Commissie van Advies zouden moeten worden gekozen uit personen die in de dramatische kunst deskundig zijn en die geen politiek mandaat uitoefenen, met eerbiediging van de wet tot voorkoming van filosofische en ideologische discriminatie.

Wat de subsidiëring van de erkende instellingen betreft, zette de Minister uiteen, dat het ontwerp van decreet, vooreerst in gewone rijkstoelagen voorziet, die uit weddetoelagen bestaan. De Koning bepaalt jaarlijks, na advies van de Raad voor Advies voor de Dramatische Kunst, voor het type A, B en C het aantal betrekkingen per niveau (per plan) waarvan het salaris voor de berekening van de weddetoelagen in aanmerking komt en de volledige uitgaven voor de wedden, verbonden aan deze betrekkingen vallen ten laste van het Rijk. Zij voegde eraan toe dat er vanzelfsprekend eenvormigheid moet bestaan in de weddetoelagen die door het Rijk worden toegekend. De toekenning van weddetoelagen door het Rijk zal, aldus de Minister, noodzakelijkerwijze leiden tot een gelijkschakeling van de weddeschalen voor de acteurs in de erkende dramatische gezelschappen en de acteurs van de parastatale instellingen. Deze gelijkgerechtigdheid tussen de acteurs van hetzelfde plan, welke scène zij ook bespelen, is niet alleen sociaal rechtvaardig, maar zal bovendien een grotere mobiliteit in de hand werken.

Zij meende tevens dat een gelijkschakeling van de weddeschalen van deze acteurs met deze van de parastatale instellingen evenwel ook gelijke maatregelen, wat cumulebeperkingen betreft, met zich dienen mede te brengen. Aldus werd in het decreet bepaald dat het artistiek personeel waarvoor bij dit decreet weddetoelagen zullen worden toegekend, ten hoogste één gastrol mogen vervullen in een ander door het Rijk gesubsidieerd gezelschap en ten hoogste een leeropdracht van maximum 6 uren per week in een Rijks- of gesubsidieerde onderwijsinstelling.

De gewone rijkstoelagen voor de instellingen voor dramatische kunst van het type D zouden worden berekend — gezien het hier gaat om instellingen met een tijdelijk en/of experimenteel karakter — op basis van en volgens richtlijnen van een door de Minister opgestelde begroting.

Voor de instellingen van het type A, B en C kunnen bovendien werkingstoelagen worden toegekend. Deze werkingstoelagen bedragen maximum één vierde van de weddetoelage.

Tenslotte kunnen bijzondere rijkssubsidies worden toegekend, voor opdrachten en prestaties die buiten de normale activiteiten van het gezelschap liggen of als aanmoediging van de toneelschrijfkunst.

De toekenning van toelagen is gekoppeld aan een systeem van inspraak, met name de raadpleging van de Raad van Advies voor de Nederlandstalige Dramatische Kunst. Deze Raad van Advies zal bestaan uit 15 leden en zal een advies uitbrengen over alle in dit ontwerp vermelde aangelegenheden alsmede op verzoek van de bevoegde Minister of op eigen initiatief over alle aangelegenheden die de dramatische kunst aanbelangen.

Tenslotte vermeldde de Minister nog dat het decreet ervan uitgaat dat ook van de gedecentraliseerde besturen verwacht mag worden dat zij een financiële bijdrage zullen leveren.

Aldus werd voor de instellingen van het type A als erkenningsvoorwaarde gesteld dat de provincie en de gemeente waar een dergelijke instelling is gevestigd, de verbintenis hebben aangegaan een financiële bijdrage te leveren, waarvan het globale bedrag ten minste gelijk is aan de gewone door de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap goedgekeurde rijkssubsidie voor het vorige begrotingsjaar.

Vergelijking tussen het voorstel van decreet houdende de toelagereling voor de Nederlandstalige dramatische kunst en het ontwerp van decreet houdende de subsidieregeling voor de Nederlandstalige dramatische kunst

De Voorzitter, indiener van het voorstel van decreet, zet in de eerste plaats uiteen dat zowel bij het voorstel van decreet als bij het ontwerp van decreet, het Rijk de wedde-last van de erkende gezelschappen draagt. Daarmee eindigt ook het parallellisme.

Daarentegen meent hij dat het ontwerp en het voorstel om de hiernavolgende redenen grondig van elkaar verschillen :

1. Wat het systeem van de indeling der gezelschappen betreft, is het voorstel van decreet uitgegaan van het volgende principe : een gezelschap dat aan de normen van het decreet voldoet wordt erkend en een erkend gezelschap wordt gesubsidieerd. Dit heeft als voordeel geen numerus clausus in te voeren, m.a.w. het beantwoorden aan de normen is de enige beperking. Op die wijze wordt bijgevolg de ontwikkeling van het theaterleven in de hand gewerkt. Als men, zoals in het ontwerp, het aantal gezelschappen gaat beperken, zou een nieuw decreet aangenomen moeten worden om andere theatergroepen tot ontwikkeling te laten komen.

2. In het voorstel van decreet gebeurt de erkenning op een dubbele basis. Men maakt er een onderscheid tussen :

a) de officiële toneelgezelschappen d.w.z. toneelgezelschappen die afhangen van 1 of meer openbare besturen en door hen worden beheerd;

b) alle niet-officiële gezelschappen m.a.w. de andere gezelschappen.

De groep van de officiële gezelschappen wordt onderverdeeld in : .

a) gezelschappen van het type A nl. al de grote gezelschappen die een vaste eigen schouwburg bespelen met een minimum aantal plaatsen, een minimum aantal voorstellingen en een wisselend repertoire;

b) gezelschappen van het type B nl. de grote rondreizende toneelgezelschappen waarvan het acteurskader voor 90 % uit beroepsspelers bestaat.

Bij de niet-officiële gezelschappen kan men opnieuw twee soorten gezelschappen erkennen :

a) de gezelschappen van het type C nl. de gezelschappen van kamertoneel e.d., die een eigen vaste schouwburg bespelen;

b) de gezelschappen van het type D nl. de rondreizende gezelschappen van kamertoneel.

Zulke dubbele basis van erkenning vindt men in het ontwerp niet terug.

3. In tegenstelling met het ontwerp bepaalt artikel 8 van het voorstel van decreet dat jaarlijks het artistiek personeel bij koninklijk besluit wordt bepaald. Naar gelang van het type gezelschap ligt het subsidieerbare er ook anders.

4. Tenslotte wordt in het voorstel van decreet sterk de nadruk gelegd op het behoud van de artistieke vrijheid en verantwoordelijkheid, die bij de artistieke directeur van het gezelschap liggen. Deze is daaromtrent verantwoording verschuldigd t.a.v. de initiatiefnemende instantie. Doch zodra het programma en de subsidieerbare formatie vastgelegd zijn, heeft hij alleen de leiding. Mocht dit niet het geval zijn, dan zou men artikel 17 van de wet van 16 juli 1973 tot bescherming van de ideologische en filosofische minderheden overtreden. De indiener voegt eraan toe dit als een principieel punt te beschouwen. Anders te werk gaan zou het straffen van alle artistieke experimenten tot gevolg hebben. Dit betekent dat bij voorbeeld wat de rolverdeling betreft, andere dan artistieke problemen een rol gaan spelen. Daarom werd in het voorstel van decreet die vrijheid zo scherp onderlijnd.

Advies van de Raad van State

De Minister herinnert eraan dat bij het ontwerp van decreet betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk de Raad van State van oordeel was dat de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap niet bevoegd is om de provincies en gemeenten tot het verstrekken van financiële hulp te verplichten. Volgens de Raad van State bestaan deze constitutionele bezwaren niet, indien men uitgaat van een andere opvatting, te weten dat de rijkstoelagen slechts verleend worden op voorwaarde dat de betrokken provincie of gemeente subsidieert. De constitutionele bezwaren worden dus opgevangen door een clause, zoals voorgesteld in artikel 5 van het ontwerp van decreet, waarin voorafgaand overleg en akkoord van de gedecentraliseerde besturen wordt bedongen.

Een lid stelt dan de vraag of het gevaar niet bestaat dat men de provincies en gemeenten in feite ondraaglijke financiële lasten gaat opleggen.

De Minister antwoordt hierop dat dit geenszins het geval zal zijn en men nationaal toch niet alles kan subsidiëren.

ALGEMENE BESPREKING

De draaischijf

Een lid vraagt of men met het verlenen van medewerking aan het stelsel van uitwisseling tussen de toneelgezelschappen, de draaischijf of de pool bedoelt.

Een ander lid antwoordt dat noch in het ontwerp, noch in het voorstel wordt voorzien in de oprichting van een pool van acteurs. De oprichting van een pool van acteurs zou betekenen dat een hele reeks beroepsacteurs betaald zouden worden door het departement en de theaterdirecteurs hieruit zouden putten. Dit zou volgens hem, een « verambtenarij » van het artistiek personeel met zich brengen. Hij herinnert er tevens aan dat er in de theater-

milieus sterke beroering over het eventueel invoeren van een pool van acteurs is ontstaan.

De Minister is het hiermee eens. Zij voegt er evenwel aan toe dat er bij het BRT-gezelschap bij voorbeeld wel aan poolvorming wordt gedaan. Het dramatisch gezelschap van de BRT wordt op contract aangeworven. De realisators werven bijna altijd de beste spelers aan, zodat het voor de anderen moeilijk is om aan het werk te worden gesteld.

Een lid betreurt dan dat, volkomen ongewild, er in de tekst een ingreep is geweest op een punt waar men eigenlijk niet had moeten ingrijpen, nl. daar waar gesteld wordt dat de Minister de draaischijf zal regelen. In verband hiermee verduidelijkt hij dat de A-gezelschappen (KVS, NTG, KNS) op dit ogenblik twee toneelstukken per seizoen op mekaars plateau opvoeren. Het tot stand brengen van die draaischijf leidt altijd tot zeer ingewikkelde besprekingen van de directeurs (overleg inzake programma en bezetting). Als de Minister dus de draaischijf regelt impliceert dit dat zij ook de programma's en de bezetting van de stukken regelt. Dit lid vraagt zich dan ook af of men de gevolgen van dit artikel goed overziet.

De Minister antwoordt dat het uiteraard de bedoeling is met de draaischijf de samenwerking te stimuleren. Zij verklaart daarenboven vol begrip te zijn voor de materiële moeilijkheden waartoe de draaischijf in de praktijk aanleiding zou kunnen geven. Tenslotte verklaart zij zich volkomen bereid, zo nodig, de formulering van de tekst aan te passen.

Subsidiëring van gezelschappen voor kamertoneel

Een lid spreekt zijn bezorgdheid uit over het feit dat, bij gebrek aan toelagen, heel wat gezelschappen voor kamertoneel zullen verdwijnen.

De Minister antwoordt hierop dat kamertoneel thans facultatief wordt gesubsidieerd. Daarmee moeten deze gezelschappen zowel hun acteurs als hun werkingskosten betalen. Het mechanisme van het ontwerp van decreet vervangt de facultatieve wijze van subsidiëren door een vaste, gegarandeerde wijze van subsidiëring voor de acteurs. Op dit ogenblik is de subsidiëring voor acteurs en werking facultatief. Dit systeem wordt nu vervangen door weddetoelagen voor acteurs. Dit impliceert dat de andere inkomsten voor het dekken van andere uitgaven zullen dienen.

Een ander lid wijst erop dat het ontwerp van decreet eveneens in de mogelijkheid voorziet deze gezelschappen werkingstoelagen toe te kennen.

Numerus clausus

Verschillende leden betreuren dan de in het ontwerp van decreet verwerkte numerus clausus die de uitstraling naar de massa geenszins zal vergemakkelijken. Zij menen dat het ontwerp van decreet te fel op de bestaande toestand is afgestemd en stellen zich de vraag op welke manier men nieuwe gezelschappen zal opvangen.

Na er te hebben aan herinnerd dat de subsidies zopas substantieel werden verhoogd, antwoordt de Minister van oordeel te zijn dat, alhoewel er grotere subsidies werden gegeven, er ergens toch een limiet bestaat voor de Staatskas.

Contracten van bepaalde of van onbepaalde duur ?

Verscheidene leden betoonden zeer grote interesse voor het statuut van het artistiek personeel. Meer specifiek

drukten zij 'hun vrees uit over het systeem contracten van bepaalde duur (b.v. 1 jaar) bij decreet te laten vastleggen. Zij waren de overtuiging toegedaan dat men om reden van sociale veiligheid contracten van onbepaalde duur zou moeten afsluiten. Daarenboven deelde een ander lid in verband hiermede mee dat een recent nog niet in kracht van gewijsde gegaan vonnis van de **arbeidsrechtbank** van Antwerpen zopas stelde dat opeenvolgende jaarcontracten (contracten van bepaalde duur) als een bediencontract van onbepaalde duur moeten worden beschouwd. Vastgesteld werd dat in die visie de Cultuuraad uiteraard niet bevoegd zou zijn om de sociale rechtspraak te wijzigen.

Sociologisch onderzoek over het theaterleven

Een lid wees er dan op dat in **1971** door de diensten van Prof. Van Rompu een sociologisch onderzoek werd verricht over het theaterleven in het Antwerpse.

De vroegere Minister van Cultuur heeft de resultaten van dit onderzoek destijds aangekondigd ter gelegenheid van een persconferentie, waarvoor grote belangstelling bestond.

In het algemeen besluit van deze studie kan men, aldus hetzelfde lid, o.m. lezen dat, qua inhoud, deze studie het theaterleven in het Antwerpse beschreef vanuit drie **bena**deringswijzen : via de organisatie van het theater (bevoorrechte getuigen), via het publiek en via het potentiële publiek.

Bij de studie van dit theaterpubliek is gebleken dat deze groep een kleine kern van getrouwen vormt met hoge theaterfrequentie (gemiddeld vijfmaal per jaar). De samenstelling varieerde uiteraard volgens de schouwburg.

Globaal genomen waren de bezoekers jong (meer dan de helft jonger dan 35 jaar) en hadden — in vergelijking tot analoge buitenlandse studies — een opvallend hoge scholingsgraad. De kring van herkomst was eng. De invloed van de school (en van de ouders) was doorslaggevend voor het eerste theaterbezoek.

Men was « conservatief » in die zin, dat voorstellen als belangrijke verbeteringen in infrastructuur en uitrusting (babysit, bookshop, restaurant...) of in aanpak (betrekken van de mensen bij het theater) weinig aanhangers telden. Ook de concurrentie van andere sociale technieken die de vrije tijd van de schouwburgbezoekers kunnen **benemen** mag, aldus het verslag, niet worden overdreven.

Bij het niet-publiek of potentieel publiek bleek slechts 25 procent geen interesse voor theater te hebben. De vorm waarin de schouwburg zich aandient, werd door de lagere klassen in vrij hoge mate aangeduid als bestemd voor een intellectuele elite. Het financiële scheen hierbij een onbeduidende rol te spelen : het gratis maken van het toneel zou het bezoek zeer matig beïnvloeden.

De vraag was wel in hoever het repertorium zelf niet afwijkt van de wens van het doorsnee niet-publiek : meer amusement (65 procent van de antwoorden), meer volkse stukken (Vlaams en dialect).

De invloed van de onderwijsinstellingen bij de introductie van het theater bij de latere theaterbezoekers, was ook een aanduiding voor de publiekwerving.

Een lid meende te mogen besluiten dat in de tekst van het ontwerp van decreet heel weinig sporen van dit sociologisch onderzoek werden teruggevonden.

In aansluiting op voormeld sociologisch onderzoek, meende de Minister hier te mogen aan toevoegen dat een geografische spreiding van de gezelschappen nu precies zeer stimulerend zal werken.

Uitoefening van een politiek mandaat

Enkele leden betreuren dat personen die een politiek mandaat uitoefenen, ook al zijn zij deskundig op het gebied van de dramatische kunst, niet in aanmerking komen als lid van de Commissie van Advies. Men onderstreept dat het uitoefenen van een mandaat erger is geworden dan het hebben van een gevuld strafregister en een tegenovergestelde zienswijze strijdig is met de herwaarderling van de politiek op zichzelf. Daarenboven komt het deze leden totaal onlogisch voor dat ambtenaren dan wel lid zouden mogen zijn van deze Commissies van Advies.

Wat dit probleem betreft antwoordt de Minister dat zij er moet op wijzen dat in de geest van de Cultuurpactwet een tendens bestaat om de kiesmandaten uit te schakelen (cf. samenstelling Vaste Nationale Cultuurpactcommissie). Zij meent dat het adviesorgaan volledig los moet staan van de politieke vertegenwoordiging. Precies als men er politici in zou toelaten, zal men op de artistieke vrijheid gaan drukken. Zij meent er tevens op te moeten wijzen dat dit orgaan de artistieke vrijheid van directeurs niet in gevaar brengt, maar integendeel een steun zal zijn.

De cumulatieregeling

In verband met dit probleem zegt een lid in principe akkoord te gaan met het cumulatieverbod. Hij voegt er nochtans de volgende bedenkingen aan toe :

1° met de wijze van formulering zullen verscheidene conservatoria of onderwijsinstellingen voer dramatische kunst leeglopen;

2° wat de cumulatie van de produkties in andere schouwburgen betreft, is het duidelijk dat er thans toch onvoldoende beroepsacteurs zijn om alle schouwburgen in stand te houden;

3° wat de weddelast betreft, die moet worden gedragen door de inrichtende machten e.d., geldt het verbod niet op dezelfde wijze. Het feit dat sommige leden van het gezelschap zullen mogen cumuleren en andere niet, zal tot heel wat spanningen aanleiding geven.

Een ander lid merkt dan op dat het niet altijd gemakkelijk moet zijn cumulatieregelingen zoals dit thans schijnt te gebeuren, bij contract vast te leggen.

Nog een ander lid verklaart, alhoewel principieel voorstander van een zo groot mogelijke vrijheid, een zeker gevaar te zien in de uitoefening van nevenactiviteiten. Ter illustratie citeert dit lid het voorbeeld van musici die eveneens in het onderwijs staan. Het lid meent dat het ene soms ten nadele van het andere gebeurt.

De Minister herhaalt dat zij de cumulatieregeling volkomen logisch vindt. Zij voegt eraan toe dat het beste zou zijn dat voor iedereen dezelfde cumulatieregeling zou gelden.

Het begrip « organiserende rechtspersoon »

Een lid wijst hier op het invoeren van een nieuw rechtsbegrip in het ontwerp, nl. het begrip « organiserende rechtspersoon » (cf. artt. 2 en 3 van het ontwerp)

en vraagt zich af of dit betekent dat de instellingen de rechtspersoonlijkheid op zichzelf moeten verwerpen, ofwel dat de rechtspersoonlijkheid volstaat ?

Hij meent te mogen stellen dat er ergens een tegenspraak is ofwel heeft men met een nieuw juridisch begrip te doen. In laatstgenoemd geval zou er, aldus dit lid, meer duidelijkheid nodig zijn.

De Minister antwoordt dat het volgens haar toch logischer zou zijn naar Nederlands voorbeeld, de rechtspersoon te erkennen die de acteur engageert en ontslaat.

Het artistiek beleid

In verband hiermee wijst een lid op de tegenspraak die er, zijns inziens, bestaat tussen de memorie van toelichting en het ontwerp van decreet. In het gedrukt stuk 97 (1974-1975), blz. 2, kan men in de memorie van toelichting lezen dat het artistiek beleid van de instellingen voor dramatische kunst van het type A wordt gevoerd door een directeur, bijgestaan door een Commissie van Advies. Anderzijds kan men bij artikel 2 (blz. 10 van hetzelfde gedrukte stuk) lezen hetgeen volgt :

« Om voor erkenning in aanmerking te komen moeten de instellingen voor dramatische kunst, hierna genoemd de organiserende rechtspersoon, als volgt zijn georganiseerd :

1°

2°

3° over een Commissie van Advies beschikken, die de directeur in zijn taak bijstaat.

4°».

Volgens de tekst van dit artikel 2 geldt deze Commissie van Advies dus voor alle gezelschappen en niet alleen voor die van het type A. Als men daarentegen de voorkeur mag geven aan de memorie van toelichting zou dit betekenen dat deze Commissie van Advies uitsluitend voor de gezelschappen van het type A zou fungeren.

Wat de grond van de zaak betreft, meent hetzelfde lid er te moeten op wijzen dat artikel 2 van het ontwerp indruist tegen artikel 17 van de Cultuurpactwet. Dit artikel 17 dient nu precies om een volledige artistieke vrijheid te waarborgen.

De Minister antwoordt dat het nooit de bedoeling geweest is tegen artikel 17 van deze wet in te gaan. Het is dan ook thans niet de bedoeling dat het adviesorgaan het repertoire zou opstellen. Bij de opstelling van het ontwerp van decreet, aldus de Minister, heeft men gedacht aan artikel 9 van de Cultuurpactwet dat handelt over de culturele infrastructuur, instellingen en diensten opgericht of ressorterend onder de overheid. Het adviesorgaan, aldus de Minister, behoort tot deze instellingen.

Het lid verklaart niet akkoord te kunnen gaan met de interpretatie die de Minister aan artikel 9 geeft. Hij specificeert dat de tekst van dit artikel met meervoudstermen begint en er slechts één adviesorgaan is.

Na er te hebben aan herinnerd dat op cultureel vlak geen druk mag uitgeoefend worden, preciseert de Minister dat een adviesorgaan uiteraard geen doorslaggevende stem heeft en het ook nooit de bedoeling is geweest dat dit adviesorgaan die macht wel zou hebben.

Hetzelfde lid verklaart niet akkoord te kunnen gaan met de interpretatie van de Minister. Hij stelt dat arti-

kel 17 van de Cultuurpactwet niet als een afzonderlijk artikel mag worden aangezien, maar dat artikel 17 van bovengenoemde wet een uitzondering is op artikel 9 van deze wet.

Een lid vraagt dan dat erover zou worden gewaakt dat ook in de grote gezelschappen de stagiairs aan hun trekken zouden komen.

Hetzelfde lid betreurt dat de acteurs geen inspraak krijgen in het repertoire.

Een ander lid wijst erop dat men meestal met individualisten te doen heeft. Als bijvoorbeeld iemand een voorstel zou doen om een bepaald stuk op het repertoire te krijgen, kan er ergens een bijbedoeling van rolbezetting mee gepaard gaan. Nog een ander lid zou het interessant vinden mocht men reeds bij de algemene bespreking een idee hebben van de verdeling van de huidige gezelschappen over de verschillende types.

Een lid vreest dat het ontwerp de arbitraire macht van de lokale besturen niet ondervangt.

Een lid vraagt dan of het jeugdtheater onder dit ontwerp van decreet valt. De Minister antwoordde dat dit het geval kan zijn, doch uiteraard van het beantwoorden aan de criteria afhangt.

De Minister herinnert eraan dat het ontwerp van decreet een compromis is van de verschillende belangen-groepen en ideeën.

HOORZITTING

Op dinsdag 21 januari 1971 hield uw Commissie, bij toepassing van artikel 18, 2, van het Reglement van Orde van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, een hoorzitting.

De standpunten, die door de respectievelijke vertegenwoordigers werden vertolkt, kunnen als volgt worden samengevat :

a) *Wat de Raad van Advies voor de Nederlandstalige dramatische kunst betreft :*

Alhoewel de afgevaardigden niet volledig eensgezind spraken, kwamen nochtans de volgende krachtlijnen naar voren :

— de Commissie van Advies is strijdig met artikel 17 van de Cultuurpactwet. Dit artikel luidt als volgt :

« Art. 17. De programmatie of de inhoud van de activiteiten die plaatsgrijpen in de culturele infrastructuur mogen niet het voorwerp zijn van enige inmenging vanwege de overheden, of van de bestuurs- en beheersorganen, behalve wat betreft de maatregelen die behoren tot het strafrecht, het sociaal recht, het belastingrecht, de economische reglementering en onverminderd de grondwettelijke waarborgen ».

Deze Commissie impliceert een inmenging in het artistiek beleid van de verantwoordelijke directeur wat productie en samenstelling van het gezelschap betreft;

— cumulatieregeling : er is geen enkele filosofische of deontologische grond in te roepen om nevenactiviteiten te beperken. Daarenboven ressorteren nevenactiviteiten onder het huishoudelijk reglement van iedere schouwburg. In ieder geval zou de cumulatieregeling beperkt moeten blijven;

- tendens tot verhoging van het aantal voorstellingen, maar vermindering van het aantal produkties;
- verworven rechten : de uitvoering van het decreet mag geen sociale of artistieke implicaties met zich brengen, die afbreuk zouden doen aan de verworven rechten;
- de Raad van Advies : bekwaamheid moet de enige maatstaf zijn voor de samenstelling van deze Raad;
- aantal zitplaatsen : het aantal zitplaatsen mag geen maatstaf zijn, wel de artistieke organisatorische activiteit van het gezelschap;
- voorschotten : ook op de werkingskosten dienen voorschotten te worden betaald;
- gezelschappen voor kamertoneel : aandacht wordt gevraagd voor hun financiële toestand;
- mutaties van acteurs : hierover denkt men gunstig;
- numerus clausus : de toneelkunst is essentieel een evolverende kunst. Bijgevolg is het ook logisch dat wanneer een groep beantwoordt aan de normen, programmatie e.d. dit automatisch een erkenning zou inhouden.

b) Wat de Vereniging voor theaterdirecteurs betreft :

Dezelfde krachtlijnen komen hier naar voren.

ARTIKELSGEWI JZE BESPREKING

Artikel 1

Bij dit artikel dient de heer J. Van Elewyck een amendement in dat ertoe strekt elke verwarring te voorkomen in verband met mogelijke nieuwe rechtsvormen. Hij meent dan ook dat duidelijk moet worden gesteld dat het om toneelgezelschappen gaat en niet om « instellingen als rechtspersonen opgericht en onder wiens beheer voorstellingen van dramatische kunst worden gegeven ». Het zijn dus de toneelgezelschappen die moeten worden erkend en niet de rechtspersonen.

De Minister doet opmerken dat een vervanging van het begrip « rechtspersoon » door « toneelgezelschap » in tegenstelling zou zijn met de hoofdbedoeling van dit decreet. Zij voegt eraan toe dat artikel 1 samen met artikel 2 moet worden gelezen. Een gezelschap wordt, aldus de Minister, niet erkend daar het geen coherent geheel vormt; het is de instelling, het bestuur, de rechtspersoon die de acteur engageert en ontslaat die erkend wordt. Dit is de bedoeling van dit nieuwe begrip. Ook in Nederland is dit het geval. Zij ziet dan ook niet in waarom het begrip « rechtspersoon » zou moeten worden vervangen.

Zij voegt eraan toe dat bijgevolg bijvoorbeeld een openbaar bestuur zelf wordt erkend en dit als organisator van één of meer gezelschappen.

Enkele leden pleiten voor het invoegen van de door de Raad van State voorgestelde tekst.

Een lid antwoordt dat de door de Raad van State voorgestelde tekst het erkenningsstadium overslaat. Hij legt dan uit dat er toneelgezelschappen zijn, die als zij aan de voorwaarden voldoen, erkend kunnen worden; deze erkenning geeft rechten (per categorie). Deze erkenning is dan ook de voorwaarde om aanspraak te maken op subsidiëring.

Enkele leden vragen eveneens een duidelijker onderscheid tussen de begrippen « erkenning » en « subsidiëring ».

Een lid wijst ten slotte op een materiële vergissing. Hij wijst erop dat de woorden « de artikelen 9 en 10 » moeten vervangen worden door de woorden « de artikelen 8 en 9 ».

De Minister, ten einde elke begripsverwarring uit te sluiten, dient eveneens een amendement in op artikel 1.

Vastgesteld wordt dat de twee amendementen op artikel 1 bijna identiek zijn. Het enige fundamenteel verschilpunt bestaat erin dat het amendement-Van Elewyck spreekt over « toneelgezelschappen » en het regeringsamendement het over « instellingen voor dramatische kunst » heeft.

Sommige leden hebben dan bezwaar tegen het opschrift en de titel van hoofdstuk I die het hebben over instellingen voor dramatische kunst.

Zij stellen dat bijvoorbeeld music-hall, mimetheater en poppentheater eveneens instellingen voor dramatische kunst zijn, maar geen toneelgezelschappen.

Volgens dezelfde leden omvat het begrip « toneel » twee bestanddelen : het is gesproken en op de planken zijn er mensen. Voor dramatische kunst, aldus deze leden, is het niet noodzakelijk mensen op de planken te hebben. Poppen spel behoort dus misschien tot dit begrip.

De Minister antwoordt dat het de bedoeling is dat het ontwerp van decreet slechts betrekking heeft op de toneelgezelschappen. Uit de geest van dit ontwerp blijkt, aldus de Minister, zeer duidelijk dat het alleen om toneelgezelschappen gaat.

Enkele leden vragen of er al dan niet een rem moet worden ingebouwd en in het bevestigend geval, of deze rem bij de erkenning of subsidiëring moet worden geplaatst. Zij herinneren eraan dat voor het ontwerp van decreet in verband met het bibliotheekwezen er geen rem werd ingebouwd.

De Minister antwoordt dat de rem bij de erkenning zelf noodzakelijk is.

Zij is van mening dat degenen die over dit decreet zullen stemmen eveneens belangstelling voor zullen hebben dat er in de toekomst voldoende kredieten zullen zijn. Als er eventueel een nieuw gezelschap zou opduiken kan dit worden ingeschoven door een kredietoverbrenging van de ene post naar de andere. Zij voegt eraan toe dat een vergelijking met het bibliotheekwezen mank loopt, daar wij bij dit ontwerp van decreet te doen hebben met een beperkt aantal gezelschappen, hetgeen bij de bibliotheken niet het geval was. Zij herhaalt dat een rem noodzakelijk is om een ongeordende groei te vermijden.

Een ander lid suggereert dan een compromis. Thans zijn er twee remmen :

1° een eerste rem bij artikel 1 door de woorden « binnen de perken van de goedgekeurde kredieten »;

2° een tweede rem, namelijk door het invoeren van een numerus clausus voor elk type van gezelschap. Eén van beide remmen is overbodig.

De Minister preciseert dat het de bedoeling is een ongeordende groei in de loop van de jaren tegen te gaan. Het is dus een dubbele rem, aldus de Minister, maar elke rem is van een verschillende soort.

Zij voegt eraan toe dat men krachtens artikel 6 ver-

plicht is te subsidiëren. Het zou dan ook zeer goed denkbaar zijn dat er in zo'n geval onvoldoende gelden zouden zijn.

Een lid repliceert met te zeggen dat volgens artikel 6, § 1, de Minister dit kan opvangen door het jaarlijks treffen van een koninklijk besluit.

Een ander lid voegt eraan toe dat bij het ontwerp van decreet in verband met het bibliotheekwezen geen dubbele rem werd ingebouwd, daar het financieel beleid ook bij de plaatselijke instanties ligt.

Een lid herinnert eraan dat er twee soorten toelagen bestaan :

- 1° de weddetoelagen voor beroepsmensen;
- 2° de werkingstoelagen.

Sociaal gezien, kan men, aldus hetzelfde lid, de weddetoelagen voor gezelschappen die aan de normen voldoen in een dubbel remsysteem toch niet uitschakelen.

De Minister antwoordt dat het evident is dat de wedden uitbetaald worden. Daarom precies is de rem bij de erkenning noodzakelijk !

Een ander lid doet opmerken dat men die rem niet alleen voor één jaar kan gebruiken maar ook de volgende jaren. Deze rem zou dus, aldus dit lid, kunnen worden gebruikt om niet te betalen.

Enkele leden stellen dan dat als de Cultuurraad zou beslissen meer geld aan toneelgezelschappen te spenderen, dit slechts mogelijk zou zijn als het decreet het niet zou verbieden, m.a.w. de numerus clausus zou dan moeten worden afgeschaft.

Na een lange gedachtenwisseling die nog enkele tekstcorrecties tot gevolg heeft, wordt uiteindelijk het volgende opschrift en de volgende tekst bij artikel 1 door de Commissie en de Regering, na een amendement, als verdere basistekst in overweging genomen :

« Ontwerp van decreet houdende de subsidieregeling voor de Nederlandstalige toneelkunst.

HOOFDSTUK 1

Erkenning van de instellingen voor toneelkunst

Artikel 1

Binnen de perken van de goedgekeurde kredieten kan de Koning, op voorstel van de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse cultuur behoort, na raadpleging van de Raad van Advies voor de Toneelkunst, zoals ingesteld bij de artikelen 8 en 9 van dit decreet en hierna te noemen de Raad, onder de bij dit decreet bepaalde voorwaarden, erkenning verlenen aan instellingen voor toneelkunst, opgericht zoals omschreven in artikel 2 van dit decreet ».

Art. 2

Bij dit artikel werden drie amendementen ingediend, nl. een regeringsamendement, een amendement van de heer J. Van Elewyck, alsmede een amendement van de heer L. Niemegeers.

Enkele leden wijzen er dan op dat men de indruk doet ontstaan dat er twee rechtspersonen bestaan : nl. de organiserende rechtspersoon en de beherende rechtspersoon.

Zij voegen eraan toe dat deze opmerking aansluit bij het door de Raad van State verstrekte advies. Zij pleiten dan ook om de woorden « organiserende » en « beherende » weg te laten.

Het amendement van de heer J. Van Elewyck wordt dan bondig toegelicht. Er wordt beklemtoond dat tijdens de hoorzitting overduidelijk is gebleken dat alle adviserende partijen de bij artikel 2, 3°, van het ontwerp van decreet bedoelde Commissie van Advies als een inbreuk op artikel 17 van het Cultuurpactdecreet beschouwen.

De Minister verwijst dan naar het regeringsamendement op dit artikel. Zij verklaart dat de Commissie van Advies er niet is om de artistieke vrijheid af te remmen. Een pluralistisch adviesorgaan is, aldus de Minister, precies nodig volgens de Cultuurpactwet.

Een lid herinnert dan aan het decreet houdende oprichting van gemeentelijke culturele raden. Deze erkende gemeentelijke culturele raden kunnen alle adviezen uitbrengen.

In het huidige ontwerp heeft men het in dit artikel 2, 3°, over een « Commissie van Advies ». Het regeringsamendement op artikel 2, 3°, definieert niet welke de opdracht is van die Commissie van Advies. De bedoeling van de Minister, aldus dit lid, zou dus zijn de uitvoering van artikel 17 van de Cultuurpactwet waarborgen. Hetzelfde lid herhaalt dan dat de opdrachten van de gemeentelijke culturele raden wel in het decreet vermeld staan. De erkende gemeentelijke culturele raden kunnen in hun gemeente alle adviezen uitbrengen en dus ook die in verband met het theaterwezen. Hij voegt er dan aan toe dat deze gemeentelijke culturele raden ook gespecialiseerde werkgroepen en onderafdelingen kunnen oprichten. Het zou dus bij voorbeeld kunnen dat de gemeentelijke culturele raad een onderafdeling voor toneel opricht en dat tegelijkertijd krachtens dit ontwerp van decreet ook nog een andere Commissie van Advies de overheid zal bijstaan.

Dit zal, aldus het lid, tot een conflictsituatie leiden die men zelf zal georganiseerd hebben. Hij wijst er dan op dat men moet voorkomen dat men de democratie die steunt op verkozen mandaten zou laten afdwalen in een democratie van adviezen van mensen die geen verantwoordelijkheid verschuldigd zijn voor wat zij doen. De leden van de « Commissie van Advies » worden aangewezen en niet verkozen.

De vermenigvuldiging van met taken in dezelfde atmosfeer belaste adviesorganen beschouwt dit lid als een gevaar voor een democratische werking. Voor zover nodig, voegt dit lid eraan toe niet tegen adviesorganen gekant te zijn, maar wel tegen een teveel aan adviesorganen. Hij meent dat de gemeentelijke culturele raden het adviesorgaan moeten zijn voor de cultuur in de gemeente. Door een teveel aan adviesorganen zal men, aldus het lid, in een atmosfeer belanden waar vage groepjes het beleid gaan uitwerken. Men zal worden geconfronteerd met tegenstelbare, of, nog erger, met gemanipuleerde adviezen.

Hij herhaalt dat de preciese opdracht van de speciale « Commissie van Advies » allesbehalve duidelijk is. Inderdaad, aldus dit lid, de opdracht van deze commissie bestaat niet uit het bepalen van het artistiek beleid, dit is trouwens verboden door artikel 17 van de Cultuurpactwet. De opdracht heeft inderdaad niets te zien met die van de directeur. Hij stelt zich bijgevolg de vraag wat deze opdracht precies inhoudt : het bepalen van de toegangsprijzen ? de duur bepalen van het speelseizoen ? de planning bepalen van het seizoen ? quid ?

De Minister antwoordt dan als volgt :

1° In verband met de verwijzing naar de gemeentelijke culturele raden verklaart de Minister dat het duidelijk onlogisch zou zijn mocht men in kleine gemeenten een speciaal adviesorgaan willen oprichten wanneer men over een gemeentelijke culturele raad beschikt. Een probleem kan zich, aldus de Minister, wel stellen bij grote gemeenten die soms over een enorm grote culturele raad beschikken.

De Minister verwijst dan naar het **regeringsamendement** waarin gesteld wordt dat de Commissie van Advies « uit elf leden bestaat ». Men zou kunnen stellen, aldus de Minister, dat elf leden van de gemeentelijke culturele raad een **subgroep** zouden kunnen vormen. De Commissie van Advies hoeft niet per se een onderafdeling van de gemeentelijke culturele raad te zijn. De Minister verklaart er nochtans van overtuigd te zijn dat een aparte commissie van advies zich meer geëngageerd zou voelen t.o.v. de instelling en efficiënter te werk zou kunnen gaan dan een reuzekolossus zoals de gemeentelijke culturele raad.

2° Wat de opdracht van deze Commissie van Advies betreft, verklaart de Minister dat zij in nauw verband staat met de problemen van de instelling zelf. Dit kan op alle vlakken liggen, uitgezonderd het artistiek beheer van de instelling. Deze commissie zou de gemeenteraad, provincieraad e.d. adviseren.

Hetzelfde lid doet opmerken dat in het **regeringsamendement** het instellen van een adviescommissie alleen voorgeschreven wordt voor de toneelgezelschappen opgericht door een openbare overheid. Dit lid vraagt dan ook waarom dit precies het geval is. Hij meent dat niets zou verbieden om ook bij andere inrichtende machten dit adviesorgaan op te richten. Het woord « door » is volgens spreker verwarringscheppend. Hij citeert dan het voorbeeld van het NTG (Nederlands Toneel Gent) dat door openbare overheden werd opgericht, nl. de Stad Gent, de provincie Oost-Vlaanderen en de Belgische Staat.

Hij stelt dan de vraag of het NTG onder toepassing van dit artikel valt. Of bedoelt men, aldus dit lid, zuiver gemeentelijke of provinciale besturen ?

De Minister antwoordt dan dat zij er geen bezwaar tegen heeft om eveneens een adviesorgaan voor de andere dan de openbare overheden, in te voeren. Zij voegt eraan toe dat het dus ook de bedoeling is dat het NTG eveneens een commissie voor advies zou krijgen.

Een lid merkt dan op dat men in heel deze kwestie slechts met adviezen te doen heeft. Een ander lid antwoordt hierop dat adviezen in feite onrechtstreekse inmengingen kunnen zijn.

Een lid wijst er dan op dat bij de gemeentelijke culturele raden de leden voor 6 jaar werden benoemd en men in verband met de adviescommissie thans van 5 jaar spreekt.

In aansluiting hierop 'verklaart de Minister bij haar standpunt te blijven en te opteren voor een aparte Commissie van Advies. Zij voegt er tevens aan toe dat uit het verslag inzake de gemeentelijke culturele raden blijkt dat deze, alhoewel er nergens staat dat dit noodzakelijk is, wel als adviesorgaan zouden kunnen optreden.

De Minister verwijst dan eveneens naar het verslag in verband met het ontwerp van decreet over het **bibliotheekwezen** waarin men een gelijkaardige stelling kan terugvinden.

Een lid verwijst dan naar artikel 2 van het decreet op de gemeentelijke culturele raden waarvan de laatste zin luidt als volgt :

Hij (de gemeentelijke culturele raad) adviseert de gemeentelijke overheid inzake culturele aangelegenheden en inzake planning en bouw van culturele infrastructuur ». Hij meent dat daar waar een gemeente inrichtende macht of medeïnrichtende macht is, een afdeling ervan deze taak kan vervullen. Dit zou, aldus dit lid, dan ook mogelijke conflictsituaties uitschakelen.

Na eraan te hebben herinnerd dat het bijvoorbeeld zeer moeilijk zou zijn om bij het Nederlands Toneel Gent de gemeentelijke culturele raad als advieslichaam te laten fungeren, daar ook de provincie en het Rijk er inrichtende macht zijn, besluit de Minister dat men dus wel personen uit de gemeentelijke culturele raden kan aannemen, maar dat dit geen verplichting kan zijn.

Enkele leden wijzen er dan op dat men voor het bepalen van opdracht en bevoegdheid van de adviescommissie, moet verwijzen naar de artikelen 3 en 8 van de **Cultuurpactwet**, met inachtneming van het bepaalde in artikel 17 van de Cultuurpactwet.

De Minister verklaart zich akkoord met de verwijzing naar deze artikelen. Zij voegt eraan toe dat, gezien de artikelen 3, 8 en 17 van de Cultuurpactwet van algemene orde zijn, er in feite geen opsomming van de opdracht en/of de bevoegdheid van de adviescommissie noodzakelijk is. Kortom, zij meent te mogen zeggen dat de adviescommissie in feite alle mogelijke adviezen mag uitbrengen.

Een ander lid citeert dan de tekst van artikel 8 van de Cultuurpactwet dat spreekt over « medebeslissende of adviserende stem beschikken bij het beheer van de culturele instellingen.. . ».

De bedoeling, aldus het lid, is de verbruikers hun mening te laten zeggen.

Een lid doet opmerken dat krachtens artikel 8 van de Cultuurpactwet de verbruikers hun mening kunnen zeggen. Hij doet nochtans opmerken dat artikel 8 van de Cultuurpactwet niet door artikel 17 van dezelfde wet beperkt wordt. Het is, aldus dit lid, een andere materie. Artikel 8 handelt over het beheer. Artikel 17 daarentegen is van algemene draagwijdte. Het is niet omdat men subsidieert dat men zal zeggen wat men moet doen. Dit artikel 17 stelt zeer duidelijk dat er geen inmenging van de overheid mogelijk is.

Dit lid preciseert dan, dat zijns inziens, het beheer en de activiteiten niet noodzakelijk dezelfde dingen inhouden. Het beheer bijvoorbeeld behoort niet noodzakelijk bij de directeur, maar kan ook geschieden door technische en administratieve diensten. Dit lid besluit met te stellen dat de activiteit dus iets anders is dan het beheer. Dit is volgens hem dan ook het basisprobleem.

Dit lid besluit tenslotte met te stellen dat in het vervolg de interpretatie van deze artikelen van de Cultuurpactwet bij de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie zal komen te liggen.

De Minister doet dan opmerken dat ingevolge artikel 17 van de Cultuurpactwet « inmenging » verboden is. Dit wil, aldus de Minister, nochtans niet zeggen dat zij zich over bepaalde zaken niet zou mogen uitspreken b.v. of het artistiek peil voldoende hoog is. Een adviesorgaan heeft, aldus de Minister, nochtans geen rechtstreekse greep op programmatie of inhoud van de activiteiten.

Vervolgens wordt het probleem aangesneden van de onverenigbaarheid tussen lidmaatschap van de Commissie van Advies enerzijds en het uitoefenen van een politiek mandaat anderzijds.

Enkele leden verklaren niet in te zien waarom de politieke mandatarissen angstvallig worden geweerd. Zij pleiten dan ook voor het weglaten in artikel 2, 3°, van het regeringsamendement van de woorden « en die geen politiek mandaat uitoefenen ».

De Minister antwoordt dat men een samenvallen van rechter en partij wil vermijden. Zij wijst tevens op de analogie met de door de Cultuurpactwet ingestelde Vaste Nationale Cultuurpactcommissie. Enkele leden sluiten zich bij deze zienswijze aan.

Enkele leden wijzen op het aan deze onverenigbaarheid verbonden deontologisch aspect. Men kan, aldus deze leden, best zelf uitmaken wanneer men rechter en partij is.

De Minister voegt eraan toe dat de bedoeling van de Cultuurpactcommissie erin bestond om onafhankelijkheid te bewaren t.a.v. de meerderheidsinstanties. De bedoeling is, aldus de Minister, onafhankelijkheid te bezorgen t.o.v. het politiek echelon dat de instellingen overkoepelt.

Een lid merkt op dat de Cultuurpactwet met geen woord rept over het uitsluiten van politieke mandatarissen. Het schrappen van de zinsnede « die geen politiek mandaat uitoefenen » betekent niet dat de Commissie verplicht uit politieke mandatarissen moet worden samengesteld.

Daarenboven voegt hij eraan toe dat alle politieke mandatarissen die met uitvoerende bevoegdheden belast zijn door ambtenaren worden bijgestaan. Ook de ambtenaren beschikken over een belangrijke macht.

De Minister stelt dan voor dat eventueel de tekst zou kunnen worden aangevuld met de woorden « of een ambtenaar rechtstreeks bij de zaak betrokken » zodanig dat niet alleen de politici onder deze maatregel zouden vallen.

Een lid wijst dan op het vage in artikel 2, 3°, van het Regeringsamendement van de woorden « in onderling overleg samen te stellen ». Hij pleit voor het vastleggen van verhoudingen.

De Minister antwoordt dat zij dan ook verplicht zou zijn leden aan te wijzen, wat geenszins haar bedoeling was.

Enkele leden stellen dan voor dat de inrichtende macht zou voorstellen en de Minister zou bekrachtigen.

Een ander lid wijst erop dat het woord « verkozen » een procedure impliceert en stelt een vervanging door het woord « gekozen » voor.

Tenslotte zijn, na een ruime gedachtenwisseling waaruit tevens nog taalcorrecties voortsproten, de Commissie en de Regering het eens om bij dit artikel 2 een amendement in te dienen dat als basistekst voor eventuele verdere discussie zou worden aangenomen. Deze tekst luidt als volgt :

« Art. 2. Om voor erkenning in aanmerking te komen, moeten de instellingen voor toneelkunst, hierna te noemen de instellingen, als volgt zijn georganiseerd :

1. Opgericht zijn hetzij door een provinciebestuur, een gemeentebestuur, de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie, hetzij als instelling van openbaar nut of als vereniging zonder winstoogmerk als bedoeld in de wet van 27 juni 1921.

2. Beschikken over een vast gezelschap van beroeps-acteurs.

3. Voor wat betreft de instellingen opgericht door openbare besturen, beschikken over een commissie van advies, die de initiatiefnemende overheid bijstaat, uit 11 leden is samengesteld en op voorstel van de overheid door de bevoegde Minister voor een periode van 6 jaar wordt aangesteld.

De leden van deze commissie worden gekozen onder personen die inzake toneelkunst deskundig zijn, geen politiek mandaat uitoefenen of een overheidsfunctie bekleden, verband houdend met de betrokken instelling en met eerbiediging van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt en het decreet betreffende het Cultuurpact van 28 januari 1974.

De bevoegdheid van deze commissie wordt bepaald door de hierboven genoemde wet, inzonderheid door de artikelen 3, 8 en 17 ».

Art. 3

Bij dit artikel waren er amendementen ingediend door de heer J. Van Elewyck, de heer L. Niemegeers, de heer J. Ramaekers medeondertekend door de heer D. Van Daele en uw verslaggever.

Het amendement van de heer J. Ramaekers c.s. strekt ertoe instellingen voor dramatische kunst van een nieuw type E te erkennen. In deze categorie zou het gaan om gezelschappen die actief zijn op het gebied van poppenspel, schaduwspel of figurentheater waarvan de activiteiten een bijdrage kunnen vormen tot de ontwikkeling van de dramatische kunst.

Na een lange gedachtenwisseling, wordt duidelijk gesteld dat het bij dit ontwerp van decreet uitsluitend om toneelgezelschappen in zijn klassieke betekenis gaat. Poppenspel, schaduwspel of figurentheater behoren dus niet tot dit begrip. Beslist wordt het begrip « dramatische kunst » te vervangen door het begrip « toneelkunst ».

Enkele leden menen dan dat voorafgaandelijk en als inleiding bij dit artikel definities zouden moeten worden gegeven van de verschillende types van gezelschap.

Bij artikel 3 vraagt een lid of de Minister echt op de numerus clausus gesteld blijft. Hij herinnert eraan dat in artikel 1 de tekst toch reeds spreekt van « . . . binnen de perken van de kredieten. . . ». M.a.w. er wordt daar duidelijk gezegd dat het decreet binnen de perken van de kredieten zal worden uitgevoerd. De numerus clausus houdt, aldus dit lid, een groot gevaar in. Inderdaad, als de Minister een keuze maakt zal dit een politieke en subregionale keuze zijn, die niemand de Minister toewenst. Dit betekent, aldus het lid, dat als een gezelschap aan alle normen zal beantwoorden de Minister ofwel op een verzoek van een openbaar bestuur ontkennend zal moeten antwoorden ofwel het decreet zal moeten aanpassen. Het is precies deze laatste oplossing die nu gesuggereerd wordt.

Enkele leden pleiten dan op hun beurt opdat de mogelijkheid zou worden opengelaten om ten minste één gezelschap per provincie in de hoogste categorie te hebben.

De Minister antwoordt bij haar standpunt te blijven. Zij verklaart in dit verband dat wij nog niet aan het maximum van de numerus clausus zitten en ook de gezelschappen van het type B om praktische en prestigerechten in de richting van het type A zullen duwen. Daarenboven meent zij dat de wildgroei van bepaalde zaken waar geen behoefte voor bestaat, door de numerus clausus afgeremd moet worden.

Enkele leden menen dan dat voor de verschillende types van gezelschappen een andere indeling dan deze in A, B, C en D gezelschappen zou moeten gebeuren.

Een lid wijst dan op de mogelijkheid voor bepaalde gezelschappen een beroep te doen op een sponsor. Een gezelschap zoals « De Nieuwe Scène » zou dit bij voorbeeld kunnen doen.

In verband met artikel 3, § 1, 1°, stelt een lid de vraag waarom men een onderscheid maakt tussen het artistiek beleid enerzijds en het repertoirebeleid anderzijds.

Hij meent dat het repertoirebeleid tot het artistiek beleid behoort en de woorden « . . . en het repertoirebeleid » bijgevolg overbodig zijn. De Commissie betuigt hierover eenparig haar instemming.

In verband met een contract van ten minste 3 jaar meent hetzelfde lid dat zulk een contract voor bepaalde duur te verkiezen valt boven een contract voor onbepaalde duur. Dit om de wederzijdse bescherming die zulk contract kan bieden.

De Minister voegt hier dan nog de volgende argumenten aan toe :

1° de bestaanszekerheid van de persoon in kwestie wordt beter gewaarborgd;

2° de continuïteit in het artistiek beleid is noodzakelijk;

3° een termijn van 3 jaar laat een planning toe.

Bij artikel 3, § 1, 2°, stelt een lid voor de woorden «... waarover de instelling de beschikking heeft, hetzij in eigendom, hetzij bij wijze van contract... » weg te laten.

Hetzelfde lid vindt het volkomen onlogisch dat enerzijds een hele hoop voorwaarden bij decreet worden bepaald en anderzijds de Minister zelf het aantal zitplaatsen gaat bepalen. Na een lange gedachtenwisseling meent de Minister dat het aantal zitplaatsen eveneens in het decreet zelf kan vastgelegd worden.

Op een vraag van een lid of in « een vaste schouwburg » betekent dat het voor gezelschappen verboden zou zijn om buiten de eigen vaste schouwburg op te treden, antwoordt de Minister ontkennend.

Enkele leden verzoeken dan om statistisch materiaal inzake voorstellingen, produkties en toeschouwers. Beslist wordt dat deze gegevens in bijlage van het verslag zouden worden opgenomen.

In verband met artikel 3, § 1, 2°, stelt een lid dan de vraag wat men onder het begrip « speelseizoen » precies verstaat. Daarenboven stelt hij dat men ook in kalenderjaren zou kunnen rekenen. Als antwoord hierop wordt gepreciseerd dat een speelseizoen loopt van het begin van de herfst tot het begin van de zomer.

Een lid laat opmerken dat, krachtens artikel 3, § 1, 3°, de free-lance-acteurs worden uitgeschakeld.

De Minister antwoordt dat de beperking van dit artikel (10 procent) niet geldt voor de free-lance-acteurs, op voorwaarde natuurlijk dat de 10 procent-drempel niet wordt overschreden.

Een ander lid laat opmerken dat er zich een gelijkaardig probleem stelt voor de gastregisseurs en de **gastmedewerkers** in het algemeen.

Nog een ander lid vraagt of ook het BRT-gezelschap door artikel 3, § 1, 3°, gevisieerd wordt. De Minister antwoordt hierop bevestigend.

Bij hetzelfde artikel 3, § 1, 3°, snijdt een lid dan het probleem aan van het jaarcontract en de mogelijke opeenvolgende jaarcontracten.

Een ander lid herinnert eraan dat dienaangaande er in eerste aanleg een vonnis is van de Arbeidsrechtbank van Antwerpen, waartegen onlangs beroep werd aangetekend. Dit vonnis stelde dat opeenvolgende contracten van bepaalde duur als contracten van onbepaalde duur moeten worden beschouwd. Hij voegt eraan toe dat de Cultuurraad niet bevoegd is om tegen de sociale wetgeving in te gaan.

De Commissie is het eenparig eens het woord « **jaarcontract** » te vervangen door het woord « contract ». Door contract verstaat men dus hetzij een jaarcontract, hetzij een contract voor minimum één speelseizoen. Het nieuwe begrip « contract » kan op dit ogenblik dus worden vertaald door het woord « jaarcontract ». Een « contract » behelst dus minstens één speelseizoen.

Er wordt dan overgegaan tot de bespreking van artikel 3, § 1, 4°, dat handelt over de uitwisseling tussen de toneelgezelschappen van het type A. Er wordt aan herinnerd dat het hier om de draaischijf gaat.

Bij artikel 3, § 1, 5°, merkt een lid op dat men uit de formulering van de tekst zou kunnen afleiden dat de begroting per gezelschap en dus niet geglobaliseerd zou moeten worden opgesteld. Dit lid pleit dan ook voor een eenvoudiger formulering van de tekst.

Een ander lid wijst er dan op dat het veiliger zou zijn het voorlaatste begrotingsjaar te laten in aanmerking nemen in plaats van het vorige begrotingsjaar.

Nog een ander lid betreurt dat de provincies slechts 1/4 ten laste zouden nemen en de gemeenten 3/4. Hij pleit opdat het omgekeerde zou gebeuren, daar precies de provincies over veel gelden beschikken.

De Minister doet opmerken dat het in de praktijk omgekeerd is. Bij de provincies bestaat er een budgettair evenwicht dat deze instellingen willen behouden. De gemeenten daarentegen hebben het meestal moeilijker om dit evenwicht te behouden en streven dan soms ook niet meer naar dit evenwicht.

Een lid vraagt zich af of een provinciaal toneelgezelschap eveneens voor slechts 1/4 door de provincie zou worden gesubsidieerd. De Minister antwoordt dat precies daarom de clausule « Behoudens afwijkingen.. » is opgenomen (lid 2, van art. 3, § 1, 5°).

Een ander lid vraagt dan of door het globale subsidiebedrag alle lasten worden opgevangen.

De Minister antwoordt dat dit natuurlijk de bedoeling is.

Tenslotte grijpt er nog een ruime gedachtenwisseling plaats in verband met de specifieke Brusselse problematiek van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg.

Bij artikel 3, §§ 2 en 3, wordt duidelijk gesteld dat het begrip « schouwburg » in zijn ruimste betekenis moet worden geïnterpreteerd. Gelegenheidsruimte, openlucht e.d. kunnen hier dus als schouwburg worden aangezien.

Bij artikel 3, § 4, wordt de vraag gesteld of het begrip « tijdelijk » niet overbodig is. Eenkele leden menen immers dat het gevaar kan bestaan dat sommige acteurs groepjes zonder inhoud zouden gaan vormen.

Een lid meent dat er voor de D-gezelschappen twee mogelijkheden bestaan :

1° men gaat het experimentele helpen : de erkenning

moet dan noodzakelijk een tijdelijk karakter hebben; na enkele jaren zou er dus logischerwijze een overgang moeten komen;

2° men gaat een tijdelijke productie subsidiëren.

Dit lid vraagt dan wat men eigenlijk wil : één van beide mogelijkheden of beide verwezenlijken.

De Minister antwoordt dat er thans geëxperimenteerd wordt (b.v. de Nieuwe Scène). Dit is, aldus de Minister, een D-groep en toevallig ook een rechtspersoon, in casu een vzw. Mogelijk zou een ander D-gezelschap dat b.v. geen vzw oprichtte toch iets goeds kunnen brengen. De subsidiëring zou aldus niet mogelijk zijn. **De bedoeling**, aldus de Minister, is dus iets waardevols te kunnen subsidiëren.

Enkele leden doen opmerken dat een andere stelling eveneens denkbaar is. Sommige problemen (RMZ, verzekering, vrijstelling van belastingen op gemakkelikheden..) zijn voor een vzw gemakkelijker op te vangen. Daarom zou men deze D-gezelschappen helpen door de oprichting van een vzw te eisen. Inderdaad, precies bij de D-gezelschappen zou de sociale rechtszekerheid het meest gevaar lopen.

Een lid vraagt of de amateurs eveneens onder dit ontwerp van decreet vallen. De Minister antwoordt hierop ontkennend. Een nieuw decreet zal hiervoor dus nodig zijn.

In verband met het amendement van de heer L. Niemegeers antwoordt de Minister dat zij de inhoud als streefgetal kan in aanmerking nemen.

Na een lange gedachtenwisseling waaruit tevens nog taalcorrecties voortspruiten, zijn de Commissie en de Regering het eens om bij dit artikel 3 een amendement in te dienen dat als basistekst voor eventuele verdere discussie zou worden aangenomen. Deze tekst luidt als volgt :

« Art. 3. Als instelling voor toneelkunst kunnen worden erkend, instellingen die een repertoiregezelschap, een spreidingsgezelschap, een kamergezelschap of een gezelschap voor experimenteel toneel beheren.

§ 1. Als instellingen die een repertoiregezelschap beheeren kunnen worden erkend ten hoogste 6 onderscheiden instellingen waarvan de werking aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° Het artistiek beleid toevertrouwen aan een directeur die op contract in dienst is genomen voor de duur van ten minste 3 jaar.

2° met het eigen gezelschap ten minste 8 verschillende toneelproducties, met gezamenlijk minimum 160 voorstellingen per speelseizoen opvoeren in , eenzelfde vaste schouwburg met minimum 450 zitplaatsen.

3° Niet meer dan 10 procent van het totaal der wedde-uitgaven voor de op contract aangeworven beroepsacteurs en -regisseurs besteden aan gastacteurs en -regisseurs, die met een contract aan andere door het Rijk gesubsidieerde instellingen verbonden zijn.

4° Medewerking verlenen aan het stelsel van uitwisseling tussen de repertoiregezelschappen.

5° De provincie en de gemeente, waar de instelling is gevestigd, dienen de verbintenis aan te gaan een financiële bijdrage te verlenen, waarvan het globale bedrag ten minste gelijk is aan de voor het voorlaatste begrotingsjaar verleende rijkssubsidie.

Behoudens afwijkingen toe te staan door de Koning, valt dit globale subsidiebedrag voor één vierde ten laste van de provincie en voor drie vierde ten laste van de gemeente.

§ 2. Als instellingen die een spreidingsgezelschap beheeren kunnen worden erkend ten hoogste 6 onderscheiden instellingen waarvan de werking aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° Het artistiek beleid toevertrouwen aan een directeur die op contract in dienst is genomen voor de duur van ten minste 3 jaar.

2° Met het eigen gezelschap ten minste 6 verschillende toneelproducties met gezamenlijk minimum 140 voorstellingen per speelseizoen opvoeren in schouwburgen met minimum 250 zitplaatsen.

3° Niet meer dan 10 procent van het totaal der wedde-uitgaven voor de op contract aangeworven beroepsacteurs en -regisseurs besteden aan gastacteurs en -regisseurs, die met een contract aan andere door het Rijk gesubsidieerde instellingen verbonden zijn.

§ 3. Als instellingen die een kamergezelschap beheeren kunnen worden erkend ten hoogste 15 onderscheiden instellingen, die met het eigen gezelschap ten minste 4 verschillende toneelproducties met gezamenlijk minimum 120 voorstellingen per speelseizoen opvoeren in schouwburgen met minimum 50 zitplaatsen.

§ 4. Als instellingen die een gezelschap voor experimenteel toneel beheeren kunnen worden erkend de instellingen waarvan de activiteiten een experimenteel en/of tijdelijk karakter hebben en kunnen bijdragen tot de ontwikkeling en de spreiding van de toneelkunst en waarvan de werking aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° Een beroep doen op toneelspelers waarvan ten minste de helft beroepsacteurs zijn of stagiairs met toelatingsbewijs.

2° Met het eigen gezelschap ten minste 75 voorstellingen opvoeren in zalen met minimum 50 zitplaatsen. »

Art. 4

Bij de bespreking van dit artikel worden behoudens een betere formulering, geen noemenswaardige opmerkingen gemaakt.

De bij amendement door de Regering en de Commissie ingediende tekst van dit artikel luidt als volgt :

« Art. 4. Op voorstel van de bevoegde Minister kan de Koning, de Raad gehoord, de erkenning intrekken ».

Art. 5.

Bij dit artikel werden er amendementen ingediend door de heer L. Niemegeers en door de heer J. Van Elewyck. Wat laatstgenoemd amendement betreft, doet de indien-ner opmerken dat artikel 5 alle mogelijkheden openlaat. Daarom had hij bij artikel 3 reeds een amendement voorgesteld dat er in feite toe strekte de normen zo hoog mogelijk te stellen ten einde de numerus clausus te laten wegvallen. Bijgevolg kan men, aldus dit lid, ook niet

stellen dat men ook nog van artikelen met hoge normen zou kunnen afwijken.

De Minister doet opmerken dat men in bepaalde abnormale omstandigheden moet kunnen optreden.

Dit lid meent dat de afwijking voor artikel 3 niet nodig is. De constructie van artikel 3, aldus dit lid, is zodanig dat men in verschillende trappen kan erkennen m.a.w. als men voor één bepaalde trap niet in aanmerking komt, voldoet men misschien wel aan de voorwaarden voor een andere trap.

Het preciseert dat het hier dus ook gaat om het probleem van de numerus clausus.

Een ander lid stelt dat er in feite toch een rem bestaat, gezien de Raad van Advies voor de Dramatische Kunst door de Minister moet worden gehoord.

Nadat een lid heeft opgemerkt dat de samenstelling van die Raad door de Minister zelf gebeurt, wordt er eveneens op gewezen dat de Minister door dit advies niet gebonden is.

Een lid merkt op dat, indien de Inspecteur van Financiën zich zou verzetten tegen een uitbetaling, dit moet gebeuren op basis van artikel 2, 4°, van het ontwerp. Ten einde hiervan, zo nodig, te kunnen afwijken voorziet artikel 5 in de mogelijkheid van een speciaal besluit.

De Minister herhaalt dat men in het artistiek domein niet alles kan voorzien en dat precies daarom deze afwijking in het ontwerp van decreet werd ingebouwd.

Na een lange gedachtenwisseling wordt door de Regering en de Commissie de volgende tekst als amendement neergelegd :

« Art. 5. De bevoegde Minister kan, de Raad in een met redenen omkleed advies gehoord, tijdelijk de erkenning blijven verlenen in afwijking van de in artikel 3 genoemde voorwaarden ».

Art. 6

Bij dit artikel werden er amendementen ingediend van de heer L. Niemegeers, de heer J. Van Elewyck, de heer J. Ramaekers medeondertekend door de heer D. Van Daele en uw verslaggever.

De Minister wijst erop dat er over de indeling in A, B, C en D-gezelschappen, om emotionele redenen, enige deining ontstond. Zij stelt dan ook voor te spreken van repertoiregezelschap, spreidingsgezelschap, kamergezelschap en gezelschap voor experimenteel toneel.

In verband met artikel 6, § 1, deelt de Minister mede dat de Regering de weddetoelagen rechtstreeks aan de instellingen wenst uit te keren. Dit om het gevaar te weren dat men de acteurs als rijksambtenaren zou gaan beschouwen.

In de artistieke sector moet, aldus de Minister, ergens de mogelijkheid bestaan om een einde te stellen aan een contract, dit onverminderd de zorg die aan de sociale situatie van de werknemers moet worden besteed.

Een andere reden is dat men wil vermijden dat het departement alle wedden centraal zou moeten gaan berekenen en uitkeren.

In verband met § 1, lid 2, merkt een lid op dat men met de woorden « aantal betrekkingen per niveau » bedoelt dat er eerste, tweede en derdeplanregisseurs

bestaan. Idem voor technici die zich bezighouden met klank, licht e.d. De Minister is het met die zienswijze eens.

Een lid vraagt dan uitleg in verband met § 1, derde lid, waar staat dat de Koning de weddeschalen bepaalt. Concreet vraagt hij of het om de gebruikelijke weddeschalen gaat of hoe het systeem in mekaar zit.

Een ander lid meent hierop te kunnen antwoorden dat het hier om een complex probleem gaat en dit om de volgende redenen :

1° er zijn acteurs van eerste, tweede en derde plan;

2° er zijn problemen in verband met de vergelijking met het dramatisch gezelschap van de BRT;

3° er is het probleem van de hele nomenclatuur. Wie behoort tot het artistiek personeel en wat betekent dit ? Quid bij voorbeeld voor een regisseur ?

4° tenslotte zijn er de onderhandelingen met de vakbonden.

De Minister voegt eraan toe dat er met de vakbonden een akkoord werd bereikt over het principe van een basis-salariëring.

Nog een ander lid vraagt dan wat de weddetoelagen inhouden. De Minister verwijst naar artikel 6. § 1, vierde lid. Zij voegt eraan toe dat de omschrijving van het begrip « weddetoelagen » geschiedde met de medewerking van Openbaar Ambt en de Inspectie van Financiën.

Nog in verband met deze paragraaf is men het eenparig eens over het feit dat de directeur of de inrichtende macht zelf bepaalt welke acteurs in aanmerking komen voor de weddetoelagen.

Een lid stelt dan de vraag of de weddetoelagen volgens een vaststaand bedrag zullen worden uitgekeerd, ofwel of men rekening zal houden met de anciënniteit. Men antwoordt dat de « weddeschaal » en bijgevolg de anciënniteit deel uitmaken van de weddetoelagen.

Nog in verband met door de Koning bepaalde weddeschalen (art. 6, § 1) vraagt een lid wat er zal gebeuren als de gezelschappen hogere wedden zullen uitbetalen.

Hierop wordt geantwoord dat dit in de praktijk in sommige gevallen kan voorkomen.

Bij § 1, lid 5, merkt men op dat de woorden « beroeps-acteurs enz. » even goed op vrouwen als op mannen kunnen slaan.

Een lid meent dat op de derde regel van § 1, lid 5, men na het woord « mogen » en vóór de woorden « ten hoogste » de woorden « per seizoen » zou moeten invoegen. De Commissie is het hiermee eenparig eens.

In verband met § 1, lid 5, betreffende de aanvullende leeropdracht van maximum 6 uren per week wijst de Minister erop dat het stellen van een maximum absoluut noodzakelijk is. Zij verwijst dienaangaande naar het voorbeeld van het muziekonderwijs waar sommigen soms voltijdse betrekkingen cumuleren. Zij meent dat een goede acteur een keuze moet kunnen maken tussen het lesgeven in een conservatorium en in een gemeentelijke kunstacademie.

Een lid stelt in dit verband dan nog de vraag of men de woorden « een leeropdracht » niet moet vervangen door de woorden « één leeropdracht ».

De Minister wijst erop dat men in verschillende scholen een leeropdracht kan uitoefenen en bijgevolg de woorden « een leeropdracht » moeten worden behouden.

Een lid stelt dan voor de structuur van dit artikel zodanig te wijzigen dat § 4 § 2 wordt, § 2 § 3 en tenslotte § 3 § 4. De Commissie is het hierover eenparig eens.

In verband met het experimenteel toneel (nieuwe § 3, voorheen § 2) stelt een lid voor dat ook de Raad van Advies bij de zaak zou worden betrokken.

De Minister herinnert eraan dat in de Raad van Advies sommigen tegelijk rechter en partij zouden kunnen zijn. Zij voegt eraan toe dat als het advies niet verplicht is het toch nog altijd kan worden ingewonnen.

Dit is bij voorbeeld het geval geweest voor de Nieuwe Scène waar het uitgebrachte advies negatief was.

Hetzelfde lid doet opmerken dat er voor deze categorie niet de minste financiële garantie bestaat. De Minister antwoordt dat het zeer moeilijk zou zijn een bepaald percentage van de begroting voor deze categorie vast te leggen. Soms zou men, aldus de Minister, bij voorbeeld ook een aanmoedigingspremie kunnen toekennen.

Een ander lid verwijst dan naar de artikelen 12 en 14 van de Cultuurpactwet.

Artikel 14 van deze wet geeft een controlemogelijkheid post **factum**. De tekst ervan luidt als volgt :

« Art. 14. Iedere overheid die toelagen en aanmoedigingen verleent aan enkelingen, organisaties of instellingen voor hun culturele activiteiten moet ieder jaar als bijlage bij haar begroting de omstandige lijst van de beneficianten publiceren met opgave van de toegekende sommen en voordelen ».

De tekst van artikel 12 van de Cultuurpactwet luidt, aldus dit lid, als volgt :

« Art. 12. De bepalingen van de artikelen 10 en 11 van dit decreet zijn niet van toepassing op toelagen die dienen om nieuwe experimentele initiatieven te steunen. In dat geval mogen deze starttoelagen slechts worden verleend gedurende ten hoogste drie dienstjaren; het besluit tot toekenning moet het voorwerp zijn van een met redenen omkleed advies van een bevoegd adviesorgaan ».

De tussenkomst van de Raad van Advies is dus, aldus dit lid, verplicht.

Een ander lid meent dus te mogen besluiten dat na 3 jaar een experimentele groep moet overstappen naar een andere categorie, ofwel zonder subsidies zal vallen.

De Commissie is het erover eens dat de Raad van Advies zal moeten worden gehoord.

Een lid wijst dan op de, zijns inziens, onbillijke wijze van subsidiëren voor de gezelschappen voor kamertoneel. Ter vergelijking verwijst hij naar de repertoiregezelschappen en meer bepaald naar artikel 3, § 1, 5°, in verband met de door provincie en gemeente toegekende toelagen. De vaste kosten (onderhoud, gebouwen, decors,...) van de gezelschappen voor kamertoneel liggen, aldus dit lid, relatief hoog en zijn niet recht evenredig met het aantal gesubsidieerde acteurs. Daarenboven heeft men bij de gezelschappen voor kamertoneel slechts uitzonderlijk met openbare besturen te doen. Dit lid stelt dan ook voor de werkingstoelagen van deze gezelschappen

substantieel te verhogen. Indien dit budgettair problemen zou teweegbrengen, stelt hij voor zo nodig, de werkingstoelagen van de repertoiregezelschappen verhoudingsgewijze te verminderen.

Ter staving wijst hetzelfde lid er dan nog op dat de produktiekosten van een gezelschap voor kamertoneel wel lager liggen dan die van een repertoiregezelschap, maar niet in de voorgestelde verhouding, dit omwille van de vaste kosten. Daarenboven gaan de kamergezelschappen ook meer op reis dan de repertoiregezelschappen.

Bij de nieuwe § 4 — voorheen § 3 — had de heer J. Van Elewyck een amendement ingediend dat ertoe strekte erover te waken, dat het personeel maandelijks zijn wedde zou in ontvangst nemen.

De Commissie is het over dit punt eenparig eens.

Na nog een lange gedachtenwisseling, gepaard gaande met enkele tekstcorrecties, wordt door de Regering en de Commissie een amendement ingediend tot wijziging van de titel van hoofdstuk II en van artikel 6. De nieuwe tekst luidt als volgt :

« HOOFDSTUK II

Subsidiëring van de instellingen voor toneelkunst

Art. 6

§ 1. De gewone rijkssubsidies aan de instellingen die een repertoiregezelschap, een spreidingsgezelschap of een kamergezelschap beheren, bestaan uit weddetoelagen.

De Koning bepaalt jaarlijks, de Raad gehoord, voor elke instelling het aantal betrekkingen per niveau, waarvan het salaris voor de berekening van de weddetoelagen in aanmerking komt.

De Koning bepaalt de weddeschaal voor de berekening van de voor subsidiëring in aanmerking komende wedden.

De weddetoelage omvat het brutobedrag van het salaris, het vakantiegeld en de bijdragen, die de werkgever moet storten in toepassing van de wet op de maatschappelijke zekerheid van de werknemers.

De beroepsacteurs en artistieke medewerkers, voor wie weddetoelagen worden toegekend, mogen per speelseizoen ten hoogste één gastrol vervullen in een andere door het Rijk gesubsidieerde instelling en een leeropdracht van maximum 6 uren per week vervullen in een rijks- of gesubsidieerde onderwijsinstelling.

§ 2. Voor de instellingen, die een repertoiregezelschap, een spreidingsgezelschap of een kamergezelschap beheren, kunnen werkingstoelagen worden toegekend.

De werkingstoelagen belopen respectievelijk ten hoogste 20, 25 en 35 procent van de voor het vorig speelseizoen toegekende weddetoelagen.

De werkingstoelage wordt toegekend na afloop van het speelseizoen, na voorlegging van een door een beëdigd accountant opgesteld boekhoudkundig rapport.

§ 3. De gewone rijkssubsidies ten voordele van de instellingen, die een gezelschap voor experimenteel toneel beheren, worden berekend op basis van een vooraf, volgens de door de bevoegde Minister uit te vaardigen richtlijnen, ingediende en goedgekeurde begroting.

§ 4. Voorschotten op subsidies worden maandelijks naar rata van één twaalfde van de voor het vorige speel-

seizoen toegekende subsidie uitbetaald; het saldo na inlevering van het door een beëdigd accountant opgesteld boekhoudkundig rapport.

De Koning bepaalt de regelen voor de toekenning van de voorschotten met inachtneming van de wetten op de rijkscomptabiliteit ».

Art. 7

Bij artikel 7 doet een lid opmerken dat artikel 12 van de Cultuurpactwet hier van toepassing is. De Commissie is het met deze zienswijze eenparig eens.

Een ander lid verzoekt dan om dit artikel met een concreet voorbeeld te illustreren. Als voorbeeld citeert de Minister het maken van een superproductie waarvoor b.v. 50 acteurs zouden nodig zijn : een bijzondere toelage zou kunnen worden toegekend om het project uit te werken en om de opvoering zelf mogelijk te maken. Een gelijkaardig geval is, aldus de Minister, bij de gezelschappen voor kamertoneel denkbaar. Een ander voorbeeld is de aanwerving van een buitenlandse **regisseur**.

Na nog enkele overwegingen van taalkundige aard, dienen de Regering en de Commissie op dit artikel een amendement in. De tekst ervan luidt als volgt :

« Art. 7. Buitengewone rijkssubsidies kunnen worden verleend als vergoeding voor opdrachten en bijzondere prestaties of als aanmoediging voor toneelauteurs.

De Koning bepaalt, de Raad gehoord, de regelen voor het verlenen van die subsidies ».

Art. 8

Dit artikel geeft geen aanleiding tot noemenswaardige opmerkingen.

Na enkele correcties van taalkundige aard te hebben aangenomen, dienen ook de Regering en de Commissie een amendement in ertoe strekkend het opschrift bij hoofdstuk III en de tekst van dit artikel 8 als volgt te wijzigen :

« HOOFDSTUK III

Oprichting en samenstelling van de Raad van Advies voor de Toneelkunst

Art. 8. Er wordt een Raad van Advies voor de Toneelkunst opgericht. »

Art. 9

Op dit artikel is er een amendement van de heer J. Van Elewyck ertoe strekkend de laatste zin van dit artikel weg te laten. Volgens dit lid is deze zin overbodig daar de Cultuurpactwet voor het gehele ontwerp geldt en niet alleen voor artikel 9.

In verband met dit **amendement** verklaart de Minister dat ook in andere ontwerpen van decreet en in andere decreten deze procedure werd toegepast. Nadat de Minister zich met de grond van dit amendement heeft akkoord verklaard, trekt dit lid zijn amendement in.

Bij dit artikel doet een lid opmerken dat de tekst zodanig is opgesteld dat een eminent toneelkundige na 8 jaar uit de Raad van Advies zou wegvallen.

De Minister beschouwt dit niet als een tekortkoming. Zij meent dat de intellectuele medewerking van dergelijke personaliteiten dan toch in andere commissies zal gebeuren.

Na nog een ruime gedachtenwisseling waaruit ook taalverbeteringen voortvloeien wordt door de Regering en de Commissie een amendement ingediend bij dit artikel. De tekst ervan luidt als volgt :

« Art. 9. De Raad bestaat uit een voorzitter, een ondervoorzitter en 13 leden, door de Koning benoemd uit deskundigen op het gebied van de toneelkunst en uit vertegenwoordigers van de directeurs van de instellingen voor toneelkunst, het artistiek personeel, de onderwijsinstellingen voor toneelkunst en de toneelauteurs.

Het mandaat duurt vier jaar en is éénmaal hernieuwbaar. De Raad wordt samengesteld met eerbiediging van de wet en het decreet waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt. »

Art. 10

Dit artikel geeft geen aanleiding tot noemenswaardige opmerkingen.

Na enige taalcorrecties, wordt door de Regering en de Commissie de volgende tekst als amendement bij dit artikel ingediend :

Art. 10. De Raad brengt advies uit over alle in dit decreet vermelde aangelegenheden en, op verzoek van de bevoegde Minister of op eigen initiatief, over alle aangelegenheden die de toneelkunst aanbelangen. »

Art. 11

Bij dit artikel is er een amendement van de heer J. Van Elewyck waarvan de tekst luidt als volgt : « Dit decreet treedt in werking op 1 augustus 1975 ». Dit omdat de toneelgezelschappen met seizoenen werken die lopen van 1 augustus tot 31 juli, en niet met kalenderjaren.

De Minister merkt op dat het om budgettaire redenen zeer moeilijk is op die wens in te gaan.

De indiener pleit dan in subsidiaire orde voor een overgangsregime.

Na een ruime gedachtenwisseling over dit probleem, beslissen de Regering en de Commissie een amendement bij dit artikel in te dienen dat luidt als volgt :

« Art. 11. Dit decreet treedt in werking op 1 januari van het jaar volgend op dat waarin het in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

De bevoegde Minister kan, de Raad in een met redenen omkleed advies gehoord, voor het speelseizoen 1975-1976 in afwijkingen voorzien ten einde de geldende subsidie-regeling aan te passen aan de bepalingen van dit decreet ».

Voorlopige tekst (Amendementen voorgesteld door de Regering en de Commissie)

Zoals uit de voorafgaande artikelgewijze bespreking is gebleken, werden de krachtlijnen van de artikelsgewijze bespreking door de Regering en de Commissie als amendementen ingediend. (Zie Stuk 97 (1974-1975) — N° 6).

Deze amendementen vormden de nieuwe tekst die als basisdocument voor een nieuwe artikelsgewijze bespreking werd gebruikt.

De door de leden ingediende amendementen werden dus doelloos ofwel in de amendementen van de Regering en de Commissie verwerkt. Daarenboven werden de amendementen van de heer L. Niemegeers ingetrokken.

Voor alle duidelijkheid werd eveneens afgesproken dat deze nieuwe amendementen of voorlopige commissietekst uiteraard voor subamendering vatbaar zijn.

*
**

Het opschrift en de tekst van dit ontwerp van decreet worden voorlopig als volgt gewijzigd :

« Ontwerp van decreet houdende de subsidiëring voor de Nederlandstalige toneelkunst. »

HOOFDSTUK 1

Erkenning van de instellingen voor toneelkunst

Artikel 1

Binnen de perken van de goedgekeurde kredieten kan de Koning, op voorstel van de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse cultuur behoort, na raadpleging van de Raad van Advies voor de Toneelkunst, zoals ingesteld bij de artikelen 8 en 9 van dit decreet en hierna te noemen de Raad, onder de bij dit decreet bepaalde voorwaarden, erkenning verlenen aan instellingen voor toneelkunst, opgericht zoals omschreven in artikel 2 van dit decreet.

Art. 2

Om voor erkenning in aanmerking te komen, moeten de instellingen voor toneelkunst, hierna te noemen de instellingen, als volgt zijn georganiseerd :

1. Opgericht zijn hetzij door een provinciebestuur, een gemeentebestuur, de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie, hetzij als instelling van openbaar nut of als vereniging zonder winstoogmerk als bedoeld in de wet van 27 juni 1921.

2. Beschikken over een vast gezelschap van beroeps-acteurs.

3. Voor wat betreft de instellingen opgericht door openbare besturen, beschikken over een commissie van advies, die de initiatiefnemende overheid bijstaat, uit 11 leden is samengesteld en op voorstel van deze overheid door de bevoegde Minister voor een periode van zes jaar wordt aangesteld.

De leden van deze commissie worden gekozen onder personen die inzake toneelkunst deskundig zijn, geen politiek mandaat uitoefenen of een overheidsfunctie bekleden, verband houdend met de betrokken instelling en met eerbiediging van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt en het decreet betreffende het Cultuurpact van 28 januari 1974.

De bevoegdheid van deze commissie wordt bepaald door de hierboven genoemde wet, inzonderheid door de artikelen 3, 8 en 17.

Art. 3

Als instelling voor toneelkunst kunnen worden erkend, instellingen die een repertoiregezelschap, een spreidingsgezelschap, een kamergezelschap of een gezelschap voor experimenteel toneel beheren.

§ 1. Als instellingen die een repertoiregezelschap beheren kunnen worden erkend ten hoogste 6 onderscheiden instellingen waarvan de werking aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° het artistiek beleid toevertrouwen aan een directeur die op contract in dienst is genomen voor de duur van ten minste 3 jaar;

2° met het eigen gezelschap ten minste 8 verschillende toneelproducties, met gezamenlijk minimum **160** voorstellingen per speelseizoen opvoeren in eenzelfde vaste schouwburg met minimum 450 zitplaatsen;

3° niet meer dan 10 procent van het totaal der wedde-uitgaven voor de op contract aangeworven beroepsacteurs en -regisseurs, besteden aan gastacteurs en -regisseurs, die met een contract aan andere door het Rijk gesubsidieerde instellingen verbonden zijn;

4° medewerking verlenen aan het stelsel van uitwisseling tussen repertoiregezelschappen;

5° de provincie en de gemeente, waar de instelling is gevestigd, dienen de verbintenis aan te gaan een financiële bijdrage te verlenen, waarvan het globale bedrag ten minste gelijk is aan de voor het voorlaatste begrotingsjaar verleende rijkssubsidie.

Behoudens afwijkingen toe te staan door de Koning, valt dit globale subsidiebedrag voor één vierde ten laste van de provincie en voor drie vierde ten laste van de gemeente.

§ 2. Als instellingen die een spreidingsgezelschap beheren kunnen worden erkend ten hoogste 6 onderscheiden instellingen waarvan de werking aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° het artistiek beleid toevertrouwen aan een directeur die op contract in dienst is genomen voor de duur van ten minste 3 jaar;

2° met het eigen gezelschap ten minste 6 verschillende toneelproducties met gezamenlijk minimum 140 voorstellingen per speelseizoen opvoeren in schouwburgen met minimum **250** zitplaatsen;

3° niet meer dan 10 procent van het totaal der wedde-uitgaven voor de op contract aangeworven beroepsacteurs en -regisseurs besteden aan gastacteurs en -regisseurs, die met een contract aan andere door het Rijk gesubsidieerde instellingen verbonden zijn.

§ 3. Als instellingen die een kamergezelschap beheren kunnen worden erkend ten hoogste 15 onderscheiden instellingen, die met het eigen gezelschap ten minste 4 verschillende toneelproducties met gezamenlijk minimum 120 voorstellingen per speelseizoen opvoeren in schouwburgen met minimum **50** zitplaatsen.

§ 4. Als instellingen die een gezelschap voor experimenteel toneel beheren kunnen worden erkend de instellingen waarvan de activiteiten een experimenteel en/of tijdelijk karakter hebben en kunnen bijdragen tot de ont-

wikkeling en de spreiding van de toneelkunst en waarvan de werking aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° een beroep doen op toneelspelers waarvan ten minste de helft beroepsacteurs zijn of stagiairs met **toelatingsbewijs**;

2° met het eigen gezelschap ten minste 75 voorstellingen opvoeren in zalen met minimum 50 zitplaatsen.

Art. 4

Op voorstel van de bevoegde Minister kan de Koning, de Raad gehoord, de erkenning intrekken.

Art. 5

De bevoegde Minister kan, de Raad in een met redenen omkleed advies gehoord, tijdelijk de erkenning blijven verlenen in afwijking van de in artikel 3 genoemde voorwaarden.

HOOFDSTUK II

Subsidiëring van de instellingen voor toneelkunst

Art. 6

§ 1. De gewone rijkssubsidies aan de instellingen die een repertoiregezelschap, een spreidingsgezelschap of een kamergezelschap beheren, bestaan uit weddetoelagen.

De Koning bepaalt jaarlijks, de Raad gehoord, voor elke instelling, het aantal betrekkingen per niveau, waarvan het salaris voor de berekening van de weddetoelagen in aanmerking komt.

De Koning bepaalt de weddeschaal voor de berekening van de voor subsidiëring in aanmerking komende wedden.

De weddetoelage omvat het brutobedrag van het salaris, het vakantiegeld en de bijdragen, die de werkgever moet storten in toepassing van de wet op de maatschappelijke zekerheid van de werknemers.

De beroepsacteurs en artistieke medewerkers, voor wie weddetoelagen worden toegekend, mogen per speelseizoen ten hoogste één gastrol vervullen in een andere door het Rijk gesubsidieerde instelling en een leeropdracht van maximum 6 uren per week vervullen in een rijks- of gesubsidieerde onderwijsinstelling.

§ 2. Voor de instellingen, die een repertoiregezelschap, een spreidingsgezelschap of een kamergezelschap beheren, kunnen werkingstoelagen worden toegekend.

De werkingstoelagen belopen respectievelijk ten hoogste 20, 25 en 35 procent van de voor het vorig speelseizoen toegekende weddetoelagen.

De werkingstoelage wordt toegekend na afloop van het speelseizoen, na voorlegging van een door een beëdigd accountant opgesteld boekhoudkundig rapport.

§ 3. De gewone rijkssubsidies ten voordele van de instellingen, die een gezelschap voor experimenteel toneel beheren, worden berekend op basis van een vooraf, volgens de door de bevoegde Minister uit te vaardigen richtlijnen, ingediende en goedgekeurde begroting.

§ 4. Voorschotten op de subsidies worden maandelijks naar rata van één twaalfde van de voor het vorig **speel-**

seizoen toegekende subsidie uitbetaald; het saldo na inlevering van het door een beëdigd accountant opgesteld boekhoudkundig rapport. De Koning bepaalt de regelen voor de toekenning van de voorschotten met inachtneming van de wetten op de rijkscomptabiliteit.

Art. 7

Buitengewone rijkssubsidies kunnen worden verleend als vergoeding voor opdrachten en bijzondere prestaties of als aanmoediging voor toneelauteurs.

De Koning bepaalt, de Raad gehoord, de regelen voor het verlenen van die subsidies.

HOOFDSTUK III

Oprichting en samenstelling van de Raad van Advies voor de Toneelkunst

Art. 8

Er wordt een Raad van Advies voor de Toneelkunst opgericht.

Art. 9

De Raad bestaat uit een voorzitter, een ondervoorzitter en 13 leden, door de Koning benoemd uit deskundigen op het gebied van de toneelkunst en uit vertegenwoordigers van de directeurs van de instellingen voor toneelkunst, het artistiek personeel, de onderwijsinstellingen voor toneelkunst en de toneelauteurs.

Het mandaat duurt 4 jaar en is éénmaal hernieuwbaar. De Raad wordt samengesteld met eerbiediging van de wet en het decreet waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt.

Art. 10

De Raad brengt advies uit over alle in dit decreet vermelde aangelegenheden en, op verzoek van de bevoegde Ministers of op eigen initiatief, over alle aangelegenheden die de toneelkunst aanbelangen.

Art. 11

Dit decreet treedt in werking op 1 januari van het jaar volgend op dat waarin het in het Belgisch **Staatsblad** is bekendgemaakt.

De bevoegde Minister kan, de Raad in een met redenen omkleed advies gehoord, voor het speelseizoen 1975-1976 afwijkingen voorzien ten einde de geldende subsidieregeling aan te passen aan de bepalingen van dit decreet.

Artikel 1

Bij artikel 1 wordt er door de heer A. De Beul een subamendement ingediend dat ertoe strekt bij artikel 1 de woorden « Binnen de perken van de goedgekeurde kredieten kan de Koning » te vervangen door de woorden « De Koning kan ». De indiener meent dat de erkenning van de instellingen enkel mag afhangen van objectieve criteria en niet van beschikbare kredieten.

Een lid meent te weten dat er een advies van de Raad van State zou bestaan waarin deze instelling de zinsnede « Binnen de perken van de goedgekeurde kredieten » als onwettelijk beschouwde. Dit dus om het gevaar voor discriminatie uit te sluiten.

Bij stemming wordt het subamendement verworpen met 14 stemmen tegen 4 bij 5 onthoudingen.

De geamendeerde tekst van artikel 1 wordt tenslotte aangenomen met 19 stemmen bij 4 onthoudingen.

Art. 2

De heer J. Van Elewyck dient dan een subamendement in dat ertoe strekt bij nummer 3, tweede lid, van dit artikel de woorden « geen politiek mandaat uitoefenen of een overheidsfunctie bekleden, verband houdend met betrokken instelling » weg te laten.

Indiener motiveert dit door te zeggen dat er geen enkele reden bestaat om politieke mandatarissen systematisch uit de adviesorganen te weren.

Bij stemming wordt dit subamendement verworpen met 13 stemmen tegen 5 bij 4 onthoudingen.

Bij nummer 3, derde lid, van dit artikel vraagt hetzelfde lid bij subamendement de aanhef als volgt te wijzigen :

« De samenstelling en de bevoegdheid van deze Commissie worden bepaald. . . ». De indiener legt uit dat dit subamendement elke verwarring wil uitsluiten. De artikelen 3 en 8 van de « Cultuurpactwet » betreffen ook de samenstelling van de adviescommissies.

Bij stemming wordt dit subamendement eenparig aangenomen.

Art. 3

Op het eerste lid van dit artikel dient de heer J. Van Elewyck een subamendement in dat ertoe strekt de woorden « experimenteel toneel » te vervangen door de woorden « experimenteel toneel of vormingstoneel ». Indiener meent dat het vormingstoneel ook tot de hier bedoelde groepen kan worden gerekend.

Een lid stelt dan de vraag wat men precies door vormingstoneel verstaat. De indiener van dit subamendement antwoordt dat het gaat om toneel dat niet noodzakelijk experimenteel is, maar bij voorbeeld bedoeld is om de persoonlijkheid van jonge arbeiders en jonge bedienden te vormen. Er kan dus een verband bestaan met experimentele groepen, maar het gaat dus niet noodzakelijk om experimenteel toneel.

Een ander lid vraagt of de vorming op de toeschouwers slaat of op de toneelspelers zelf. Men antwoordt dat de vorming uiteraard betrekking heeft op de toeschouwers.

De Minister merkt op dat in ieder geval de begrippen « vormingstoneel » en « tijdelijk karakter » niet kunnen gekoppeld worden. Zij voegt eraan toe dat het zeker nooit de bedoeling is geweest dit te doen. De Commissie is het met de zienswijze van de Minister eens.

Na nog een ruime gedachtenwisseling, wordt het subamendement op artikel 3, eerste lid, eenparig aangenomen.

*
**

Op artikel 3 dienen de heren J. Van Elewyck en A. De Beul dan een subamendement in dat luidt als volgt :

« a) in § 1 de woorden « ten hoogste 6 onderscheiden instellingen » te vervangen door « de instellingen ».

b) in § 2 de woorden « ten hoogste 6 onderscheiden instellingen » te vervangen door « de instellingen ».

c) in § 3 de woorden « ten hoogste 15 onderscheiden instellingen » te vervangen door « de instellingen » ».

De bedoeling is de numerus clausus te weren, om de ontwikkeling van de toneelkunst niet af te remmen. De indieners voegen eraan toe dat de beperkingen in de erkenningsvoorwaarden liggen : m.a.w. alleen objectieve criteria komen in aanmerking.

Bij stemming wordt dit subamendement verworpen met 14 stemmen tegen 9.

Op artikel 3, § 1, 4" dient de heer J. Van Elewyck een subamendement in dat ertoe strekt tussen de woorden « uitwisseling » en « tussen » de woorden « van voorstellingen » in te lassen.

Indiener verantwoordt dit subamendement door erop te wijzen dat het bij de draaischijf vooral gaat om de uitwisseling van voorstellingen en bij voorbeeld niet zozeer om de uitwisseling van decors.

Duidelijkheidshalve doet de Minister opmerken dat dit niet impliceert dat alle andere uitwisselingen zouden onmogelijk zijn. De indiener van het subamendement is het hiermede eens.

Na deze precisering wordt het subamendement eenparig aangenomen.

*
**

Op artikel 3, § 1, 5°, eerste lid, dient de heer L. De Grève ter verduidelijking van het amendement van de Regering en de Commissie een subamendement in dat ertoe strekt de tekst als volgt te laten luiden :

« 5° Het bewijs leveren dat de provincie en de gemeente, waar de instelling is gevestigd, de verbintenis aangaan een financiële bijdrage te leveren, waarvan het globale bedrag ten minste gelijk is aan de voor het voorlaatste begrotingsjaar verleende rijkssubsidie ».

Bij stemming wordt dit subamendement eenparig aangenomen.

*
**

Het subamendement ingediend door de heer J. Van Elewyck bij artikel 3, § 4, tot vervanging van de woorden « experimenteel toneel » door de woorden « experimenteel toneel of vormingstoneel » wordt eveneens met eenparigheid van stemmen aangenomen.

*
**

Bij stemming wordt het aldus geamendeerde artikel 3 aangenomen met 18 stemmen bij 5 onthoudingen.

*
**

Bij stemming wordt het geamendeerde artikel 4 eenparig goedgekeurd.

*
**

Vervolgens wordt het geamendeerde artikel 5 dan eveneens eenparig goedgekeurd.

*
**

Op artikel 6, § 1, tweede lid, dient de heer L. De Grève een subamendement in dat ertoe strekt aan de tekst de volgende zinsnede toe te voegen « . . ., met dien verstande dat voor het repertoiregezelschap ten minste 25, voor het spreidingsgezelschap ten minste 15 en voor het kamergezelschap ten minste 8 betrekkingen in aanmerking worden genomen ».

Indiener motiveert zijn subamendement door te zeggen dat de gezelschappen niet van jaar tot jaar afhankelijk mogen worden gesteld van de uitvoerende macht. De onzekerheid, aldus dit lid, nopens een minimumaantal medewerkers komt de goede werking van de gezelschappen niet ten goede.

Bij stemming wordt dit subamendement verworpen met 15 stemmen tegen 8.

*
**

Op artikel 6, § 3, dient de heer J. Van Elewyck een subamendement in dat ertoe strekt het woord «gewone» weg te laten, daar de gezelschappen voor experimenteel toneel maar één soort subsidie verkrijgen en de woorden « experimenteel toneel » te vervangen door de woorden « experimenteel toneel en vormingstoneel » ter toepassing van de « Cultuurpactwet » tussen de woorden « worden » en « berekend » de woorden « . . ., de Raad gehoord, . . . », in te lassen.

De indiener verduidelijkt dat het woord « gewone » dus overbodig is en aanleiding zou kunnen geven tot verwarring. Door de vervanging van het begrip « experimenteel toneel » door « experimenteel toneel en vormingstoneel » verwijst dit lid naar de reeds bij artikel 3 aangehaalde redenen.

Bij stemming wordt dit subamendement eenparig aangenomen.

In stemming gebracht wordt' het aldus geamendeerde artikel 6 aangenomen met 19 stemmen bij 4 onthoudingen.

*
**

Vervolgens wordt het geamendeerde artikel 7 eenparig aangenomen.

*
**

Het geamendeerde artikel 8 wordt eveneens zonder enige opmerking eenparig aangenomen.

*
**

Bij artikel 9 dient de heer J. Van Elewyck een subamendement in dat ertoe strekt het getal « 13 » te wijzigen in « 11 ».

De bedoeling, aldus de indiener, was steeds een raad samen te stellen bestaande uit **13** personen : **11** leden, plus de voorzitter en de ondervoorzitter.

Bij stemming wordt dit subamendement eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 9 wordt eveneens eenparig aangenomen.

*
**

Vervolgens wordt het geamendeerde artikel 10 eenparig aangenomen.

Het geamendeerde artikel **11** wordt bij stemming eveneens eenparig aangenomen.

EINDSTEMMING

Het hele ontwerp van decreet wordt eenparig aangenomen.

De Verslaggever,
H. ADRIAENSENS

De Voorzitter,
J. VAN ELEWYCK

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

ONTWERP VAN DECREET
houdende de subsidieregeling
voor de Nederlandstalige toneelkunst

HOOFDSTUK 1

Erkenning van de instellingen voor toneelkunst

Artikel 1

Binnen de perken van de goedgekeurde kredieten kan de Koning, op voorstel van de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse cultuur behoort, na raadpleging van de Raad van Advies voor de Toneelkunst, zoals ingesteld bij de artikelen 8 en 9 van dit decreet en hierna te noemen de Raad, onder de bij dit decreet bepaalde voorwaarden, erkenning verlenen aan instellingen voor toneelkunst, opgericht zoals omschreven in artikel 2 van dit decreet.

Art. 2

Om voor erkenning in aanmerking te komen, moeten de instellingen voor toneelkunst, hierna te noemen de instellingen, als volgt zijn georganiseerd :

1. Opgericht zijn hetzij door een provinciebestuur, een gemeentebestuur, de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie, hetzij als instelling van openbaar nut of als vereniging zonder winstoogmerk als bedoeld in de wet van 27 juni **1921**.

2. Beschikken over een vast gezelschap van beroepsacteurs.

3. Voor wat betreft de instellingen opgericht door openbare besturen, beschikken over een commissie van advies, die de initiatiefnemende overheid bijstaat, uit 11 leden is samengesteld en op voorstel van deze overheid door de bevoegde Minister voor een periode van 6 jaar wordt aangesteld.

De leden van deze commissie worden gekozen onder personen die inzake toneelkunst deskundig zijn, geen politiek mandaat uitoefenen of een overheidsfunctie bekleeden, verband houdend met de betrokken instelling en met eerbiediging van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt en het decreet betreffende het Cultuurpact van 28 januari 1974.

De samenstelling en de bevoegdheid van deze commissie worden bepaald door de hierboven genoemde wet, inzonderheid door de artikelen 3, 8 en 17.

Art. 3

Als instelling voor toneelkunst kunnen worden erkend, instellingen die een repertoiregezelschap, een **spreidings**gezelschap, een kamergezelschap of een gezelschap voor experimenteel of vormingstoneel beheren.

§ 1. Als instellingen die een repertoiregezelschap beheren kunnen worden erkend ten hoogste 6 onderscheiden

instellingen waarvan de werking aan de volgende voorwaarden voldoet :

1" Het artistiek beleid toevertrouwen aan een directeur die op contract in dienst is genomen voor de duur van ten minste 3 jaar.

2" Met het eigen gezelschap ten minste 8 verschillende toneelproducties, met gezamenlijk minimum 160 voorstellingen per speelseizoen opvoeren in eenzelfde vaste schouwburg met minimum 450 zitplaatsen.

3" Niet meer dan 10 procent van het totaal der weddeutgaven voor de op contract aangeworven beroepsacteurs en -regisseurs besteden aan gastacteurs en -regisseurs, die met een contract aan andere door het Rijk gesubsidieerde instellingen verbonden zijn.

4" Medewerking verlenen aan het stelsel van uitwisseling van voorstellingen tussen de repertoiregezelschappen.

5° Het bewijs leveren dat de provincie en gemeente, waar de instelling is gevestigd, de verbintenis aangaan een financiële bijdrage te verlenen, waarvan het globale bedrag ten minste gelijk is aan de voor het voorlaatste begrotingsjaar verleende rijkssubsidie.

Behoudens afwijkingen toe te staan door de Koning, valt dit globale subsidiebedrag voor één vierde ten laste van de provincie en voor drie vierde ten laste van de gemeente.

§ 2. Als instellingen die een spreidingsgezelschap beheeren kunnen worden erkend ten hoogste 6 onderscheiden instellingen waarvan de werking aan de volgende voorwaarden voldoet :

1" Het artistiek beleid toevertrouwen aan een directeur die op contract in dienst is genomen voor de duur van ten minste 3 jaar.

2" Met het eigen gezelschap ten minste 6 verschillende toneelproducties met gezamenlijk minimum 140 voorstellingen per speelseizoen opvoeren in schouwburgen met minimum 250 zitplaatsen.

3" Niet meer dan 10 procent van het totaal der weddeutgaven voor de op contract aangeworven beroepsacteurs en -regisseurs besteden aan gastacteurs en -regisseurs, die met een contract aan andere door het Rijk gesubsidieerde instellingen verbonden zijn.

§ 3. Als instellingen die een kamergezelschap beheeren kunnen worden erkend ten hoogste 15 onderscheiden instellingen, die met het eigen gezelschap ten minste 4 verschillende toneelproducties met gezamenlijk minimum 120 voorstellingen per speelseizoen opvoeren in schouwburgen met minimum 50 zitplaatsen.

§ 4. Als instellingen die een gezelschap voor experimenteel toneel of vormingstoneel beheeren kunnen worden erkend de instellingen waarvan de activiteiten een experimenteel en/of tijdelijk karakter hebben en kunnen bijdragen tot de ontwikkeling en de spreiding van de toneelkunst en waarvan de werking aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° Een beroep doen op toneelspelers waarvan ten minste de helft beroepsacteurs zijn of stagiairs met toelatingsbewijs.

2° Met het eigen gezelschap ten minste 75 voorstellingen opvoeren in zalen met minimum 50 zitplaatsen.

Art. 4

Op voorstel van de bevoegde Minister kan de Koning, de Raad gehoord, de erkenning intrekken.

Art. 5

De bevoegde Minister kan, de Raad in een met redenen omkleed advies gehoord, tijdelijk de erkenning blijven verlenen in afwijking van de in artikel 3 genoemde voorwaarden.

HOOFDSTUK II

Subsidiëring van de instellingen voor toneelkunst

Art. 6

§ 1. De gewone rijkssubsidies aan de instellingen die een repertoiregezelschap, een spreidingsgezelschap of een kamergezelschap beheren, bestaan uit weddetoelagen.

De Koning bepaalt jaarlijks, de Raad gehoord, voor elke instelling, het aantal betrekkingen per niveau, waarvan het salaris voor de berekening van de weddetoelagen in aanmerking komt.

De Koning bepaalt de weddeschaal voor de berekening van de voor subsidiëring in aanmerking komende wedden.

De weddetoelage omvat het brutobedrag van het salaris, het vakantiegeld en de bijdragen, die de werkgever moet storten in toepassing van de wet op de maatschappelijke zekerheid van de werknemers.

De beroepsacteurs en artistieke medewerkers, voor wie weddetoelagen worden toegekend, mogen per speelstreek ten hoogste één gastrol vervullen in een andere door het Rijk gesubsidieerde instelling en een leeropdracht van maximum 6 uren per week vervullen in een rijks- of gesubsidieerde onderwijsinstelling.

§ 2. Voor de instellingen, die een repertoiregezelschap, een spreidingsgezelschap of een kamergezelschap beheren, kunnen werkingstoelagen worden toegekend.

De werkingstoelagen belopen respectievelijk ten hoogste 20, 25 en 35 procent van de voor het vorige speelstreek toegekende weddetoelagen.

De werkingstoelage wordt toegekend na afloop van het speelstreek, na voorlegging van een door een beëdigd accountant opgesteld boekhoudkundig rapport.

§ 3. De rijkssubsidies ten voordele van de instellingen, die een gezelschap voor experimenteel toneel of vormings-toneel beheren, worden, de Raad gehoord, berekend op basis van een vooraf, volgens de door de bevoegde Minister uit te vaardigen richtlijnen, ingediende en goedgekeurde begroting.

§ 4. Voorschotten op de subsidies worden maandelijks naar rata van één twaalfde van de voor het vorige speelstreek toegekende subsidie uitbetaald; het saldo na inlevering van het door een beëdigd accountant opgesteld boekhoudkundig rapport.

De Koning bepaalt de regelen voor de toekenning van de voorschotten met inachtneming van de wetten op de rijkscomptabiliteit.

Art. 7

Buitengewone rijkssubsidies kunnen worden verleend als vergoeding voor opdrachten en bijzondere prestaties of als aanmoediging voor toneelauteurs.

De Koning bepaalt, de Raad gehoord, de regelen voor het verlenen van die subsidies.

HOOFDSTUK III

Oprichting en samenstelling van de Raad van Advies voor de Toneelkunst

Art. 8

Er wordt een Raad van Advies voor de Toneelkunst opgericht.

Art. 9

De Raad bestaat uit een voorzitter, een ondervoorzitter en **11** leden, door de Koning benoemd uit deskundigen op het gebied van de toneelkunst en uit vertegenwoordigers van de directeurs van de instellingen voor toneelkunst, het artistiek personeel, de onderwijsinstellingen voor toneelkunst en de toneelauteurs. Het mandaat duurt vier jaar en is éénmaal hernieuwbaar. De Raad wordt samengesteld met eerbiediging van de wet en het decreet waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt.

Art. 10

De Raad brengt advies uit over alle in dit decreet vermelde aangelegenheden en, op verzoek van de bevoegde Minister of op eigen initiatief, over alle aangelegenheden die de toneelkunst aanbelangen.

Art. 11

Dit decreet treedt in werking op 1 januari van het jaar volgend op dat waarin het in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

De bevoegde Minister kan, de Raad in een met redenen omkleed advies gehoord, voor het speelseizoen 1975-1976 afwijkingen voorzien ten einde de geldende subsidieregeling aan te passen aan de bepalingen van dit decreet.

BIJLAGE

MINISTERIE VAN NATIONALE OPVOEDING EN NEDERLANDSE CULTUUR

DIENST LETTEREN EN DRAMATISCHE KUNST

Nr.	Toneelgezelschap	Produkties			Voorstellingen			Toeschouwers	
		71-72	72-73	73-74	71-72	72-73	73-74	72-73	73-74
1.	Antwerpen K.N.S.	11	13	12	250	259	262	120859	100088
2.	Brussel K.V.S.	11	16	13	320	335	351	132864	127820
3.	Gent - N.T.G.	9	9	9	223	270	266	124768	105 550
4.	Hasselt - G.L.T.	7	12	14	189	294	303	72578	62553
5.	Antwerpen - K.J.T.	16	14	15	163	166	178	89497	95931
6.	Antwerpen - R.V.T.	10	10	9	147	1.58	153	52140	50490
7.	Antwerpen - Fakkel	10	10	10	226	278	23.5	33 083	30322
8.	Antwerpen - Trojaanse Paard	4	5	2	53	23	11	4960	5941
9.	Antwerpen - Ringtheater	5	8	—	188	220	—	29977	—
10.	Brasschaat - Gezelschap I. Lex	4	7	10	79	95	145	39260	47650
11.	Brugge - De Korre	4	4	5	121	108	140	9568	13233
12.	Brugge - Raaklijnzolder	6	—	—	34	—	—	—	—
13.	Brussel - B.K.T. (Strombeek-Bever)	4	4	4	111	100	117	14442	9278
14.	Brussel - Jeugd en Theater Werkgr. (A. Toen)	—	6	4	—	162	182	48911	33347
15.	Deurne - E.W.T. - Randstad	6	4	7	103	160	—	6208	10933
16.	Gent - Arca	9	9	8	106	144	226	19100	32480
17.	Gent - Arena	7	6	4	56	79	129	10488	16242
18.	Gent - Vertikaal	5	6	6	64	7.5	78	5784	8062
19.	Gent - Jeugdtheater	5	4	7	149	182	183	70840	69905
20.	Heist-op-den-Berg - Heists Kamertoneel	5	—	5	91	—	92	—	4311
21.	Kortrijk - Antigone	8	11	7	116	112	142	18256	21979
22.	Mechelen - M.M.T.	5	9	10	202	331	302	108582	108734
23.	St.-Genesius-Rode - N.V.T.	5	—	—	80	—	—	—	—
24.	St.-Genesius-Rode - S.J.T.	5	—	—	96	—	—	—	—
25.	Tielt - Malpertuis	5	7	6	36	47	122	2213	7687
Totaal		187	174	166	3 408	3598	3616	1014378	962536